

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ: ۱۳۹۷/۱۰/۵

شماره چاپ: ۱۲۴۷

شماره ثبت: ۵۲۵

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

۵۳. بودجه اعتبارات دستگاه‌های حمایتی، امدادی و آسیب‌های اجتماعی

کد موضوعی: ۲۱۰

شماره مسلسل: ۱۶۲۷۶

دی‌ماه ۱۳۹۷

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی

دفتر: مطالعات اجتماعی

فهرست مطالب

۱.....	خلاصه مدیریتی.....
۲.....	مقدمه.....
۳.....	نمای کلی بودجه سال ۱۳۹۸.....
۵.....	انطباق و همسویی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ با اسناد بالادستی در حوزه‌های حمایتی و امدادی.....
۸.....	ارزیابی تبصره‌های ماده‌واحد لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ مرتبط با مباحث حمایتی.....
۱۳.....	اعتبارات کلان دستگاه‌های اجرایی حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی.....
۱۴.....	بررسی اعتبارات دستگاه‌های حمایتی، امدادی و آسیب‌های اجتماعی.....
۱۴.....	۱. ستاد مبارزه با مواد مخدر.....
۱۵.....	۲. سازمان امور اجتماعی کشور.....
۱۸.....	۳. سازمان بهزیستی کشور.....
۲۱.....	۴. کمیته امداد امام خمینی(ره).....
۲۲.....	۵. بنیاد شهید و امور ایثارگران.....
۲۳.....	۶. جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.....
۲۴.....	۷. سازمان اورژانس کشور.....
۲۵.....	۸. سازمان مدیریت بحران کشور.....
۲۵.....	اعتبارات برنامه‌های مرتبط با حوزه آسیب‌های اجتماعی.....
۲۷.....	ردیف‌های متفرقه انتقال نیافته.....
۲۸.....	جمع‌بندی و پیشنهادها.....
۳۲.....	منابع و مأخذ.....
۳۳.....	پیوست‌ها.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور
۵۳. بودجه اعتبارات دستگاه‌های حمایتی، امدادی و آسیب‌های اجتماعی

خلاصه مدیریتی

در این گزارش اعتبارات فصول حمایتی، توانبخشی و امدادی و دستگاه‌های فعال در حوزه آسیب‌های اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ توصیف، تحلیل و مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این خصوص، اعتبار فصل حمایتی ۷۵۵،۵۰۳ میلیارد ریال است که ۶۶/۶ درصد از اعتبار امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده و در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در حدود ۳۰ درصد رشد داشته است.

اعتبار فصل امداد و نجات ۱۳،۵۷۳ میلیارد ریال است که ۱/۲ درصد از اعتبار امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده و در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در حدود ۳/۳ درصد کاهش داشته است (کاهش اعتبارات فصل امداد و نجات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ ناشی از کاهش درآمد اختصاصی دستگاه‌های ذیل این فصل است. باید توجه داشت بدون در نظر گرفتن این موضوع، اعتبارات عمومی این فصل نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۶۷ درصد رشد اعتبار داشته است). اعتبار فصل توانبخشی ۲۳،۸۸۱ میلیارد ریال است که ۲/۱ درصد از اعتبار امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده و در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در حدود ۴۷ درصد رشد داشته است.

بودجه آسیب‌های اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۱۴،۶۶۶ میلیارد ریال است که در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۷/۹ درصد افزایش اعتبار داشته است.

جدول ۱. اعتبارات فصول حمایتی، توانبخشی، امداد و نجات و آسیب‌های

اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

ردیف	عنوان	۱۳۹۷	۱۳۹۸	رشد
۱	فصل حمایتی	۵۸۳،۸۲۴،۰۴۴	۷۵۵،۵۰۳،۶۱۵	۲۹/۴۱
۲	فصل توانبخشی	۱۶،۲۶۱،۲۸۶	۲۳،۸۸۱،۶۳۴	۴۶/۸۶
۳	فصل امداد و نجات	۱۴،۰۳۹،۰۰۰	۱۳،۵۷۳،۲۴۱	-۳/۳۲
۴	آسیب‌های اجتماعی	۱۳،۵۹۲،۲۶۳	۱۴،۶۶۶،۳۴۹	۷/۹

رشد اعتبارات دستگاه‌های مجری حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی به شرح زیر است:

جدول ۲. اعتبارات دستگاه‌های حوزه حمایتی و آسیب‌های اجتماعی در لایحه بودجه

سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۷	لایحه بودجه ۱۳۹۸	رشد
سازمان امور اجتماعی کشور	۲۶۰,۰۰۰	۳۰۶,۸۰۰	۱۸/۰۰
ستاد مبارزه با مواد مخدر	۲,۵۲۸,۸۰۰	۲,۸۰۶,۸۰۰	۱۰/۹۹
کمیته امداد امام خمینی	۴۸,۱۵۸,۰۰۱	۵۴,۰۶۹,۹۵۱	۱۲/۲۸
سازمان بهزیستی کشور	۲۵,۸۰۸,۳۳۰	۴۰,۴۲۹,۷۵۰	۵۶/۶۵
بنیاد شهید و امور ایثارگران	۱۱۸,۵۷۹,۰۰۵	۱۳۹,۵۸۰,۰۰۰	۱۷/۷۱
جمعیت هلال احمر	۱۵,۶۳۳,۰۰۰	۱۵,۱۹۰,۰۰۰	-۲/۸۳
سازمان اورژانس کشور	۵,۰۶۸,۲۸۶	۵,۴۱۵,۴۲۵	۶/۸۵
سازمان مدیریت بحران کشور	۱۰۷,۶۵۰	۱۲۷,۵۰۰	۱۸/۴۴
جمع کل	۲۱۶,۱۴۳,۰۷۲	۲۵۷,۹۲۶,۲۲۶	۱۹/۳۳

با عنایت به تورم و شرایط پسا تحریم، رشد اعتبارات اقشار محروم و آسیب‌پذیر در مقایسه با سایر گروه‌های مورد حمایت دولت در بودجه سال ۱۳۹۸ بسیار ناچیز بوده است. با توجه به تنوع یافتن آسیب‌های اجتماعی و همچنین رسوخ فقر به لایه‌های غیراقتصادی در میان اقشار محروم و پایین‌دست جامعه، نوآوری خاصی در خصوص پوشش این مسائل در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ دیده نمی‌شود. شایان ذکر است اعتباری معادل ۷۰,۰۰۰ میلیارد ریال جهت کاهش فقر مطلق خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور است، پیشنهاد شده است. در خصوص ردیف‌های متفرقه حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی باید اشاره کرد که این ردیف‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کاهش (۱/۳۰ درصدی) داشته است. به‌رغم نقدهای ساختاری و محتوایی به لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی، شاید بتوان با انجام اصلاحاتی، پاره‌ای از مسائل و مشکلات آن را کاهش داد. در همین راستا و به مقتضای موضوع مورد بررسی، پیشنهادها و اصلاحات ساختاری و بودجه‌ای ارائه شده است.

مقدمه

اگرچه بودجه بخشی از نظام مالی کشور به حساب می‌آید، اما مهم‌ترین رخدادهای سیاستگذاری کشور و شاخص سطح عقلانیت نظام سیاسی و حکومت‌داری است؛ به‌گونه‌ای که نقشی تعیین‌کننده در زندگی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مردم دارد. با وجود اثرگذاری مؤلفه‌های مختلف در شاخص‌های کلان اقتصادی و اجتماعی کشور، نظام بودجه‌ریزی و حتی ارقام موجود در بودجه در کاهش یا افزایش

نقدینگی، تورم، قیمت ارز، قدرت خرید مردم، کیفیت خدمات عمومی و به طور کلی در تحول توسعه‌ای کشور اثرگذار است. به همین دلیل، می‌توان آن را «سیاسی‌ترین رخدادهای اقتصادی» هر سال کشور نامید که نتیجه آن در نظام اجتماعی جامعه به خصوص اقشار ضعیف و آسیب‌پذیر قابل مشاهده است. بر این اساس در بررسی سندی با این اهمیت لازم است پرسش‌هایی در خصوص ماهیت ساختاری، محتوایی و همچنین اهداف و دورنماهای آن مطرح شود.

- لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور چه کاستی‌هایی از قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور را در حوزه حمایتی، توانبخشی و امداد و نجات مرتفع کرده است؟

- بودجه سال ۱۳۹۸ به چه میزان توانسته حمایت اجتماعی از ضعیف‌ترین اقشار جامعه را در ردیف‌های اعتباری پیشنهاد دهد؟

- تفاوت بودجه تحت تحریم امسال و بودجه سال گذشته چیست؟

گزارش حاضر جهت پاسخگویی به این پرسش‌ها، اعتبارات ذیل فصول امداد و نجات، حمایتی و توانبخشی از امور رفاه اجتماعی را بررسی و همچنین اعتبارات دستگاه‌های مجری حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی را توصیف و تحلیل کرده است.

نمای کلی بودجه سال ۱۳۹۸

در توصیف و تفسیر لایحه بودجه تلاش شده است ابتدا نمایی کلی از اعتبارات فصول حمایتی، توانبخشی و امداد و نجات ذیل امور رفاه اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ ارائه شود (جدول ۳).

جدول ۳. اعتبارات فصول حمایتی، توانبخشی و امداد و نجات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

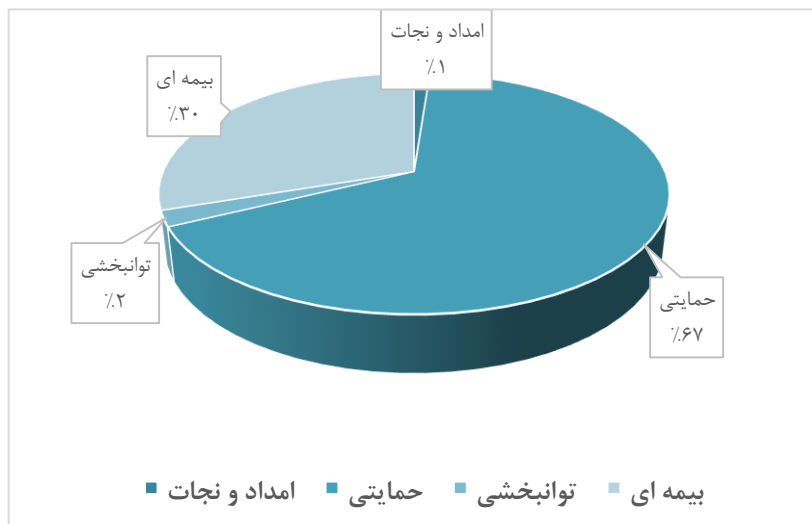
(میلیون ریال)

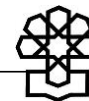
در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷

رشد	جمع		رشد	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای		رشد	هزینه‌ای		عنوان
	۱۳۹۸	۱۳۹۷		۱۳۹۸	۱۳۹۷		۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۲۵/۳۳	۱,۱۳۴,۲۷۵	۹۰۵,۰۱۱	۱۰/۵۳	۱,۰۹۷	۹۹۲	۲۵/۳۵	۱,۱۳۳,۱۷۷	۹۰۴,۰۱۹	امور رفاه اجتماعی
-۳/۳۲	۱۳,۵۷۳	۱۴,۰۳۹	۵۰/۰۰	۴۵	۳۰	-۳/۴۳	۱۳,۵۲۸	۱۴,۰۰۹	فصل امداد و نجات
۲۹/۴۱	۷۵۵,۵۰۳	۵۸۳,۸۲۴	۲/۱۳	۹۳۹	۹۱۹	۲۹/۴۵	۷۵۴,۵۶۴	۵۸۲,۹۰۴	فصل حمایتی
۴۶/۸۶	۲۳,۸۸۱	۱۶,۲۶۱	۱۶۲/۷۹	۱۱۳	۴۳	۴۶/۵۵	۲۳,۷۶۸	۱۶,۲۱۸	فصل توانبخشی

اعتبار امور رفاه اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ مجموعاً ۱,۱۳۴,۲۷۵ میلیارد ریال است. اعتبار فوق حدود ۲۳ درصد از بودجه کل کشور را به خود اختصاص داده است و در مقایسه با سال ۱۳۹۷ رشدی معادل ۲۵ درصد داشته است. در این رابطه، اعتبار فصل امداد و نجات ۱۳,۵۷۳ میلیارد ریال است که ۱/۲ درصد از اعتبار امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده و در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۳/۳ درصد کاهش داشته است (کاهش اعتبارات فصل امداد و نجات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ ناشی از کاهش درآمد اختصاصی دستگاه‌های ذیل این فصل است. باید توجه داشت بدون در نظر گرفتن این موضوع، اعتبارات هزینه‌ای این فصل نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۶۷ درصد رشد داشته است). اعتبار فصل حمایتی ۷۵۵,۵۰۳ میلیارد ریال است که ۶۶/۶ درصد از اعتبار امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده و در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در حدود ۳۰ درصد رشد داشته است. اعتبار فصل توانبخشی ۲۳,۸۸۱ میلیارد ریال است که ۲/۱ درصد از اعتبار امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده و در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در حدود ۴۷ درصد رشد داشته است. در مجموع، سرجمع اعتبارات فصول امداد و نجات، حمایتی و توانبخشی حدود ۷۹۲,۹۵۸ میلیارد ریال است که ۶۹/۹۰ درصد از حجم کل امور رفاه اجتماعی را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به خود اختصاص داده است.

نمودار. نمای کلی از سهم اعتبارات فصول ذیل امور رفاه اجتماعی (درصد)

انطباق و همسویی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ با اسناد بالادستی در حوزه‌های حمایتی و امدادی

امروزه، بودجه فقط صورت دخل و خرج کشور نیست؛ بلکه مهم‌ترین ابزار برای اداره کشور است که در چارچوب برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی تدوین و اجرا می‌شود. به عبارت دیگر، در بودجه دولت، ختمی‌ها و سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی بایستی به‌گونه‌ای طراحی و اجرا شود که نیل به اهداف میسر شود. از این‌رو، در این بخش از گزارش لایحه بودجه ۱۳۹۸ در چارچوب اسناد بالادستی شامل قانون برنامه ششم توسعه و قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در قالب جدول مقایسه‌ای مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۴. انطباق و همسویی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ با اسناد بالادستی در حوزه‌های حمایتی و امدادی

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون برنامه ششم توسعه
<p>در اعتبارات کمیته امداد «کمک به تأمین هزینه‌های آزمایش ژن‌شناسی (ژنتیک) افراد نیازمند» ذیل «برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به مددجویان تحت پوشش» از برنامه‌های تعریف شده برای کمیته امداد مبلغ ۱۳/۵ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است.</p>	<p>ماده (۷۵) - تبصره «۲» - ده درصد (۱۰٪) حق‌التحریر ثبت طلاق افزایش یافته و منابع حاصله پس از واریز به خزانه و کمک‌های مردمی و دولتی در چارچوب بودجه سنواتی جهت کمک به تأمین هزینه‌های آزمایش ژن‌شناسی (ژنتیک) افراد نیازمند براساس آزمون وسیع در اختیار سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) قرار می‌گیرد. هزینه انجام آزمایش‌های مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی رایگان است و توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) پرداخت خواهد شد.</p>
	<p>ماده (۷۷) - جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران به‌منظور افزایش ضریب ایمنی و تاب‌آوری جامعه، پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث و سوانح، ارائه خدمات بشردوستانه در قالب قوانین بودجه سنواتی اقدامات ذیل را انجام دهد: ت) در راستای تأمین منابع پایدار در زمینه مقابله با حوادث و سوانح، نیم درصد (۵٪) مندرج در ماده (۱۶۳) قانون امور گمرکی به یک درصد (۱٪) افزایش پیدا نموده و منابع حاصله پس از واریز به خزانه در قالب بودجه سنواتی در اختیار جمعیت هلال‌احمر قرار می‌گیرد.</p>
<p>تبصره «۱۴»، ردیف ۲۰ مصارف هدفمندی یارانه‌ها مبلغ ۷۰,۰۰۰ میلیارد ریال جهت کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد و بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست منظور گردیده است.</p>	<p>ماده (۷۹) - دولت موظف است در طول اجرای قانون برنامه علاوه بر پرداخت یارانه فعلی، هرسال حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی را متناسب با سطح محرومیت بر مبنای متوسط بیست درصد (۲۰٪) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار، در چارچوب بودجه سنواتی و از محل درآمد قانون هدفمندکردن یارانه‌ها با حذف خانوارهای پردرآمد و درج ردیف مستقل در جدول موضوع ماده (۳۹) این قانون، از طریق دستگاه‌های مذکور پرداخت نماید.</p>
<p>اعتبار تهیه و اجرای طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی موضوع این حکم به میزان ۴۵۰۰ میلیارد ریال در ردیف ۱۶-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) برآورد گردیده است.</p>	<p>ماده (۸۰) - دولت مکلف است طبق قوانین مربوطه و مصوبات شورای اجتماعی به‌منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی مشتمل بر محورهای ذیل اقدام کند به‌گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی در انتهای برنامه به بیست‌وپنج درصد</p>

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون برنامه ششم توسعه
<p>موضوع این حکم به میزان ۱۳۵ میلیارد ریال در ردیف ۲۴-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) برآورد گردیده است.</p>	<p>(۲۵٪) میزان کنونی کاهش یابد: الف) پیشگیری ب) خدمت‌رسانی و بازتوانی پ) شناسایی و بهبود نقاط آسیب‌خیز ۳. برنامه‌ریزی برای مدیریت و توزیع متناسب فعالیت، جمعیت و مهاجرت در کشور و ممانعت از توسعه حاشیه‌نشینی با رویکرد تقویت مبادی مهاجرت، به‌گونه‌ای که سالانه ده درصد (۱۰٪) نسبت به ساماندهی مناطق و کاهش جمعیت حاشیه‌نشینی اقدام شود. ت) حمایت از زنان سرپرست خانوار ج) حمایت از بیماران روانی مزمن و سالمندان ۱. تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل هفتادوپنج درصد (۷۵٪) جمعیت هدف در پایان اجرای قانون برنامه ۲. تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی سالمندان با پوشش حداقل بیستوپنج درصد (۲۵٪) جمعیت هدف - ساماندهی کودکان کار با اقدام سازمان بهزیستی و همکاری سایر دستگاه‌ها تا پایان اجرای قانون برنامه به‌نحوی که جمعیت کودکان کار حداقل بیستوپنج درصد (۲۵٪) کاهش یابد.</p>
<p>اعتبارات موضوع یک درصد عوارض واردات کالا و خدمات مناطق آزاد - موضوع حکم فوق - برای کمیته امداد امام خمینی (ره) ۴۵۳ میلیارد ریال و برای سازمان بهزیستی کشور ۱۹۴ میلیارد ریال در جدول ۷-۲ منظور گردیده است.</p>	<p>ماده (۸۳) - الف) سازمان‌های مناطق آزاد مکلفند به‌منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری یک درصد (۱٪) از محل وصول عوارض ورود کالا و خدمات این مناطق را پس از واریز به خزانه کل کشور طبق بودجه سنواتی از طریق کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی برای اشتغال محرومان و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند. ب) کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی موظفند جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش خود سالانه یکصد هزار نفر به‌ترتیب هفتاد درصد (۷۰٪) کمیته امداد امام خمینی (ره) و سی درصد (۳۰٪) سازمان بهزیستی را صاحب شغل نمایند. دولت طبق بودجه سنواتی تسهیلات قرض‌الحسنه لازم را در جهت تحقق این امر در نظر خواهد گرفت.</p>
	<p>ماده (۸۷) - ب) دولت مکلف است در سال اول اجرای قانون برنامه اعتبار مورد نیاز برای اجرای تبصره ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران را در لویح بودجه سنواتی پیش‌بینی نموده و از طریق سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح به کلیه آزادگان و جانبازان واجد شرایط پرداخت نماید.</p>
<p>در جدول شماره ۱۸ لایحه (موضوع توزیع اعتبارات موضوع واگذاری سهام و سهم‌الشرکه دولت بابت مطالبات خانواده معظم شهدا پاداش پایان خدمت و سایر مطالبات و دیون) مبلغ ۵۰۰ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است.</p>	<p>ماده (۸۸) - الف) دولت موظف است کلیه مطالبات معوق خانواده‌های معظم شهدا و ایثارگران (جانبازان و آزادگان) اعم از پاداش پایان خدمت و وجوه مربوط به ذخیره مرخصی استفاده نشده و کلیه مطالبات قانونی آنان را به‌طور کامل حداکثر در دو سال اول اجرای قانون برنامه مطابق بودجه سنواتی تأمین و توسط بنیاد پرداخت نماید. به‌نحوی که در پایان سال دوم اجرای قانون برنامه تبصره - مطالبات مذکور در این ماده درخصوص جانبازان و آزادگان مشمول قانون حالت اشتغال نیز بر حسب مورد باید توسط بنیاد و دستگاه مربوطه در طی دو سال اول اجرای قانون برنامه طبق بودجه سنواتی تأمین و پرداخت گردد. هیچ‌گونه مطالبات معوقی در حوزه ایثارگران و خانواده شهدا باقی نمانده باشد. ت) سازمان و بنیاد مکلفند نسبت به تأمین و پرداخت صد درصد (۱۰۰٪)</p>

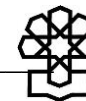

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون برنامه ششم توسعه
	<p>سرانه بیمه عمر و حوادث جانبازان و آزادگان، والدین، همسر و فرزندان شهدا فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث، وفق بودجه سنواتی اقدام نمایند.</p> <p>۱. تأمین و پرداخت یا معافیت حداقل سی درصد (۳۰٪) هزینه شهریه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی، دوره‌های شبانه دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وفق بودجه سنواتی</p> <p>۲. بهره‌مندی رایگان از خدمات مراکز فرهنگی عمومی و ناوگان حمل‌ونقل شهری</p> <p>۳. معافیت از پرداخت سی درصد (۳۰٪) هزینه از طریق هریک از شرکت‌های دولتی و خصوصی هواپیمایی، ریلی و دریایی در سفرهای داخلی و عتبات عالیات برای یک‌بار در سال</p> <p>ز) فرزندان شهدا از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین و مقررات مختلف برای شخص جانباز پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر به استثنای تسهیلات خودرو، حق پرستاری، کاهش ساعت کاری و حالت اشتغال برخوردارند. امتیازات ناشی از این بند شامل وابستگان فرزند شهید نمی‌شود.</p>
<p>اعتبار موضوع این حکم در ردیف ۶-۵۲۰۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) به میزان ۱۵۳۶ میلیارد ریال برآورد گردیده است.</p>	<p>ماده (۸۹) - بند «الف» - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در طول اجرای قانون برنامه، سالانه نسبت به ارائه تسهیلات مسکن فقط یک‌بار با سود حداکثر چهار درصد (۴٪) به تعداد پنجاه هزار نفر به رزندگان دارای حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه و آزادگان با حداقل سه ماه اسارت که فاقد مسکن ملکی می‌باشند و تاکنون مسکن، زمین یا تسهیلات مسکن دریافت ننموده‌اند از طریق بانک‌های عامل اقدام نماید. مابه‌التفاوت سود مذکور تا سقف نرخ مصوب شورای پول و اعتبار مطابق بودجه سنواتی توسط دولت تأمین و به بانک‌های عامل پرداخت می‌شود. (تعیین اولویت و نحوه معرفی افراد واجدالشرایط به موجب دستورالعمل ستاد کل نیروهای مسلح خواهد بود).</p>
<p>تبصره «۱۳» - الف)</p> <p>۱. در اجرای بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲): معادل پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امداد هوایی نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاه‌های امداد و نجات و انبارهای اضطراری، خودروهای امداد و نجات و سایر مأموریت‌ها و تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحران‌ها در اختیار جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند. سازمان برنامه و بودجه کشور و</p>	<p>ماده (۲۸) - بند «م» - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیش آگاهی، پیشگیری، امداد رسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، آتش‌سوزی، گرد و غبار، پیش‌روی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و بیماری‌های همه‌گیر انسانی و دامی و حیات وحش و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷ را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (طرف مدت ۱۰ روز) و تصویب هیئت‌وزیران قابل هزینه است. از ابتدای سال ۱۳۹۵ بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قوانین بودجه سنواتی تعیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به جمعیت هلال‌احمر و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.</p>

قانون برنامه ششم توسعه	لایحه بودجه سال ۱۳۹۸
	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلفند گزارش اجرای این جزء را در مقاطع سه ماهه به کمیسیون‌های «عمران» و «شوراها و امور داخلی کشور»، «بهداشت و درمان»، «برنامه و بودجه و محاسبات» مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.
ماده (۳۶)- به سازمان بهزیستی کشور اجازه داده می‌شود از محل اعتبار برنامه توانبخشی به‌منظور حمایت و نگهداری از معلولین ضایعات نخاعی تحت نظر خانواده نسبت به برقراری حق پرستاری برای خانواده این‌گونه معلولین تا سقف هزینه سرانه نگهداری معلولین در مراکز ضایعات نخاعی اقدام لازم به‌عمل آورد. آیین‌نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت رفاه و تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید.	در ذیل اعتبارات سازمان بهزیستی کشور برای ۲۳۰۰۰ نفر معلولین ضایعه نخاعی ۷۰۰ میلیارد ریال اعتبار تحت عنوان تأمین حق پرستاری معلولین ضایعه نخاعی با شماره برنامه ۱۳۰۱۳۰۴۰۰۳۰۱۳ در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ پیش‌بینی گردیده است.
ماده (۵۱)- دولت مکلف است اعتبارات لازم برای انجام تکالیف زیر را در لوابح بودجه سنواتی پیش‌بینی و منظور نماید: الف) صد درصد (۱۰۰٪) هزینه بیمه همگانی و مکمل جانبازان و درمان خاص آنها شامل بازنشستگی و از کارافتادگی. ب) تأمین صد درصد (۱۰۰٪) حق سرانه جانبازان و نیز بیمه مضاعف جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و به بالا، موضوع قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳. ج) تأمین حقوق ورودی تجهیزات پزشکی و توانبخشی مورد نیاز جانبازان به‌صورت جمعی - خرجی.	در ذیل برنامه‌های سازمان بیمه سلامت برنامه‌های تحت عنوان برنامه پوشش بیمه سلامت ایثارگران با اعتباری معادل ۳۰۸۳ میلیارد ریال پیش‌بینی گردیده است. همچنین، ذیل برنامه‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران برنامه‌های ارائه دارو و تجهیزات پزشکی به جانبازان، پرداخت هزینه‌های درمان جانبازان اعزامی به خارج از کشور، ارائه خدمات ویژه درمانی و برنامه ارائه خدمات درمانی و توانبخشی به ایثارگران با اعتباری معادل ۱۱۰۰ میلیارد ریال در لایحه بودجه ۱۳۹۸ پیش‌بینی شده است.

ارزیابی تبصره‌های ماده واحد لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ مرتبط با مباحث حمایتی

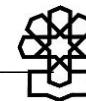
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، از مجموع تبصره‌های پیشنهاد شده ذیل ماده واحد، هفت تبصره به حوزه حمایتی و امدادی اختصاص یافته است که از این میان تبصره‌های «۸»، «۱۴» و «۱۶» در جدول ذیل مورد بررسی قرار گرفته‌اند و مابقی تبصره‌های مرتبط در پیوست ۱ ذکر شده است.

جدول ۵. مقایسه تطبیقی تبصره‌های ماده واحد لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷

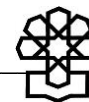
توضیحات	لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>با توجه به تأکیدات برنامه ششم توسعه در خصوص بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد شهری و مناطق روستایی (ماده (۲))، اجرای طرح‌های بهسازی بافت‌های فرسوده در روستاهای دارای اولویت (ماده (۲۷) بند «۹»)، احیای بافت‌های فرسوده و نامناسب روستایی (بند «ب» ماده (۶۱))، حمایت از احیاء و بازسازی بافت‌های فرسوده در قالب بودجه مصوب از طریق اقدامات بخش غیردولتی (بند «پ» ماده (۶۱))، اعمال سیاست‌های حمایتی، حقوقی، تشویقی و اعطای تسهیلات یارانه‌ای نسبت به احیاء و بهسازی حداقل ده درصد (۱۰٪) از بافت‌های فرسوده شهری با رعایت سرانه‌های روبنایی و زیربنایی توسط بخش غیردولتی و شهرداری‌ها اقدام و مابه‌التفاوت سود تسهیلات یارانه‌ای مورد نیاز را همه‌ساله در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید (بند «ت» ماده (۶۱))، تکلیف دولت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی ... و شناسایی نقاط آسیب‌خیز و بحران‌زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها (بند «پ» ماده (۸۰))، به نظر می‌رسد با عنایت به اینکه قانون بودجه سالانه می‌بایست سیاستگذاری مالی دولت را در چارچوب الزامات قانون برنامه توسعه باشد. لکن بررسی تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ نشان می‌دهد که برای مواد مهمی از قانون برنامه ششم برنامه مالی مشخصی در نظر گرفته نشده است. در این راستا باید اشاره شود که به‌رغم وجود تبصره «۸» ماده واحد لایحه بودجه، می‌توان گفت این پیشنهاد کافی به نظر نمی‌رسد.</p>	<p>تبصره «۸»</p> <p>ب) به دولت اجازه داده می‌شود برای عملیات آماده‌سازی، محوطه‌سازی، تأمین خدمات روبنایی و زیربنایی و تکمیل واحدهای مسکن مهر، طرح‌های بازآفرینی شهری و احیای بافت‌های فرسوده و همچنین احداث واحدهای مسکن اجتماعی و حمایتی، اقدامات به شرح زیر را به عمل آورد:</p> <p>۲. وزارت راه و شهرسازی (از طریق شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن) مجاز است تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی و یا تهاجر اراضی و املاک متعلق به شرکت‌های فوق‌الذکر را به قیمت کارشناسی صرف اجرای طرح‌های فوق نماید.</p> <p>۳. در صورت درخواست مالکین اعیانی واحدهای مسکن مهر، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن مجاز به واگذاری قطعی زمین‌های اجاره‌ای نودونه (۹۹) ساله می‌باشند. منابع حاصله پس از واریز به حساب این شرکت‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور، صرف اجرای طرح‌های فوق خواهد شد.</p> <p>۴. وزارت راه و شهرسازی مجاز است زمین‌های متعلق به شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن را تا سقف سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال طی قراردادهایی با بانک‌های عامل و صندوق‌های تأمین مالی در رهن آنان قرار داده و متناسب با آن تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های جامع، تفضیلی و آماده‌سازی مصوب را اخذ و صرف تکمیل این طرح‌ها نماید. از محل فروش عرصه و اعیان طرح‌های تکمیل شده با رعایت قوانین و مقررات و گردش خزانه، با بانک‌های عامل تسویه و باقی‌مانده را به اجرای طرح‌های صدرالذکر این بند اختصاص دهد.</p>	

توضیحات	لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>۱. با توجه به شیوه لایحه‌نویسی دولت و استعمال قیودی غیرقطعی نظیر «مجاز است» در عبارت «استانداران سراسر کشور مجازند» به نظر می‌رسد دولت در جهت حذف سه دهک بالای درآمدی در راستای هدفمند کردن یارانه‌ها عزم و اراده لازم را ندارد. در صورت اجرا نیز با توجه به مختار بودن استانداران در حذف یارانه دهک‌های بالا با اعمال گزینشی قانون فوق در میان استان‌های کشور مواجه خواهیم بود. پدیده‌ای که به نوبه خود با نارضایتی و تبعات اجتماعی خواهد بود.</p> <p>۲. به نظر می‌رسد پیشنهاد ارائه شده در رابطه با مصرف منابع حاصل از حذف یارانه سه دهک بالا در جهت تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام استانی در چارچوب مصارف تعیین شده در ماده (۷) قانون هدفمندی یارانه نیست.</p> <p>۳. با توجه به اینکه حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی برخی از استان‌های محروم در مقایسه با استان‌های برخوردار، نمی‌تواند کمک چندانی به رفع فقر مطلق آن استان کند، بنابراین جهت پرهیز از بی‌عدالتی و تعمیق شکاف طبقاتی و منطقه‌ای این موضوع می‌بایست به صورت ملی دیده شود.</p> <p>تبصره «۱۴» بند «الف» به شرح زیر اصلاح می‌گردد:</p> <p>الف) در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مندرج در جدول ذیل به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور، پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌گردد.</p>	<p>تبصره «۱۴»</p> <p>الف) در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه کلیه درآمدهای هدفمندی یارانه‌ها مندرج در جدول ذیل به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌گردد.</p> <p>۱. استانداران سراسر کشور مجازند با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و براساس پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان نسبت به حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی اقدام نمایند.</p> <p>منابع حاصله از حذف یارانه نقدی خانوارهای پردرآمد با تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان صرف حذف تدریجی فقر مطلق و همچنین تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار استانی همان استان خواهد شد.</p> <p>در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معترض باشند، استانداران با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظفند حداکثر ظرف مدت یک ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه آنها اقدام نمایند.</p> <p>در هر صورت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر خانواده‌های کم‌درآمد کماکان یارانه دریافت خواهند کرد و از فهرست دریافت‌کنندگان یارانه حذف نخواهند شد.</p> <p>۲۰. کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد و بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست مبلغ ۷۰,۰۰۰ میلیارد ریال</p>	<p>تبصره «۱۴»</p> <p>الف) در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه کلیه درآمدهای هدفمندی یارانه‌ها مندرج در جدول ذیل به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌گردد.</p> <p>دولت موظف است نسبت به حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی به صورت تدریجی اقدام نماید.</p> <p>در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معترض باشند، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداکثر ظرف مدت یک‌ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه آنها اقدام نماید.</p> <p>در هر صورت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، خانوارهای ساکن روستاها، عشایر و سایر خانواده‌های کم‌درآمد کماکان یارانه دریافت خواهند کرد و از فهرست دریافت‌کنندگان یارانه حذف نخواهند شد.</p> <p>مبلغ دو هزار و سیصد میلیارد (۲,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از جزء «۲» (مصارف هدفمندی) جهت بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور اختصاص می‌یابد.</p> <p>اجازه داده می‌شود مبلغ یکصد و هشتاد و دو میلیارد (۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سقف منابع دریافتی حاصل از فروش فراورده‌های نفتی موضوع ردیف (۱) جدول فوق اضافه شده و در موارد زیر به مصرف برسد:</p> <p>۱. افزایش سهم سلامت موضوع ردیف (۳) مصارف هدفمندی به چهل و چهار هزار میلیارد (۴۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>۲. اختصاص مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در ردیف جدید به موضوع تولید و اشتغال</p> <p>۳. اجرای قانون حمایت از معلولان توسط سازمان بهزیستی کشور دو هزار میلیارد</p>

توضیحات	لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>۱. دولت مکلف است از ابتدای سال ۱۳۹۸ از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و براساس پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان نسبت به حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی اقدام نمایند.</p> <p>منابع حاصله از حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی، با اولویت حذف تدریجی فقر مطلق و حمایت از بخش تولید در مناطق محروم، صرف خواهد شد.</p> <p>در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معترض باشند، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه مجدد اقدام نمایند.</p> <p>در هر صورت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر خانواده‌های کم‌درآمد کماکان یارانه دریافت خواهند کرد و از فهرست دریافت‌کنندگان یارانه حذف نخواهند شد.</p> <p>تبصره «۱۴» بند «ب» جزء «۲۰»</p> <p>با توجه به افزایش تورم و کاهش قدرت خرید به ویژه در میان اقشار نیازمند و تحت پوشش نهادهای حمایتی و با عنایت به تأکیده‌های قانون برنامه ششم مبنی بر ترمیم مستمری مددجویان فوق به نسبت (۲۰ درصد) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار، موضوع (ماده (۷۹)) قانون برنامه ششم توسعه، افزایش پرداختی در چارچوب قانون فوق ضروری است.</p> <p>بر این اساس با توجه به عدم افزایش اعتبار این ردیف پیشنهاد می‌گردد عبارت بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست حذف گردد.</p> <p>تبصره «۱۴» بند «ب» جزء «۲۰» به شرح زیر اصلاح می‌گردد:</p> <p>جزء «۲۰» کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد. طبق ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام گردد.</p>		<p>(۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>۴. کمک به حق بیمه قالیبافان پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>۵. باقی‌مانده مبلغ مذکور جهت پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها موضوع ردیف (۱) مصارف هدفمندی یارانه‌ها به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف ده درصد (۱۰٪) مجوز بند «ط» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، نسبت به جابه‌جایی از هر ردیف منابع و مصارف این جدول جهت پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها اقدام نماید.</p> <p>ب) آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.</p> <p>مصارف هدفمندی:</p> <p>جزء «۲۰» - کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد. طبق ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام گردد.</p>

توضیحات	لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>در اجرای بند «ب» ماده (۸۳) قانون برنامه ششم توسعه، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور موظفند جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش خود سالانه یکصد هزار نفر را به ترتیب ۷۰ درصد از طریق کمیته امداد امام خمینی (ره) و ۳۰ درصد از طریق سازمان بهزیستی کشور صاحب شغل نمایند.</p> <p>دولت طبق بودجه سنواتی تسهیلات قرض‌الحسنه لازم را در جهت تحقق این امر در نظر خواهد گرفت.</p> <p>با توجه به مصوبه اخیر شورای عالی اشتغال مبنی بر افزایش سقف وام‌های اشتغال از ۲۰۰ میلیون ریال به ۵۰۰ میلیون ریال با هدف افزایش پایداری طرح‌ها و نیز نظر به افزایش هزینه ملزومات کسب‌وکار اجرای یکصد هزار طرح اشتغال در لایحه فعلی دولت در نظر گرفته شده است مستلزم افزایش سرجمع این تسهیلات به ۵۰ هزار میلیارد ریال است.</p> <p>بند «ب» تبصره «۱۶» لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به شرح زیر اصلاح شود:</p> <p>بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ ۵۰ هزار میلیارد ریال مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک ۳۵ هزار میلیارد ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و ۱۵ هزار میلیارد ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی پرداخت نماید. در صورتی که هریک از دستگاه‌های مذکور نتواند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذر ۱۳۹۸ استفاده نمایند، سهمیه مذکور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد. کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌توانند جهت تسهیل در دریافت تسهیلات توسط مددجویان تحت پوشش، سازوکارها و اقدامات لازم را جهت ارائه تضامین و وثایق لازم به بانک‌ها به کار گیرند.</p>	<p>تبصره «۱۶»</p> <p>ب) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک چهارده هزار میلیارد (۱۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و شش هزار میلیارد (۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی پرداخت نماید. در صورتی که هریک از دستگاه‌های مذکور نتوانند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه ۱۳۹۸ استفاده نمایند، سهمیه مذکور به دستگاه دیگر تعلق می‌گیرد.</p>	<p>تبصره «۱۶»</p> <p>ب) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک چهارده هزار میلیارد (۱۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و شش هزار میلیارد (۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی پرداخت نماید. در صورتی که هریک از دستگاه‌های مذکور نتوانند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه ۱۳۹۷ استفاده نمایند، سهمیه مذکور به دستگاه دیگر تعلق می‌گیرد.</p>

اعتبارات کلان دستگاه‌های اجرایی حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی

بررسی اعتبارات هشت دستگاه اصلی در حوزه آسیب‌های اجتماعی، حمایتی، توانبخشی و امدادی شامل: سازمان امور اجتماعی کشور، ستاد مبارزه با مواد مخدر، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، بنیاد شهید و امور ایثارگران، جمعیت هلال احمر، سازمان اورژانس کشور، سازمان مدیریت بحران کشور نشان می‌دهد که مجموع اعتبارات این دستگاه‌ها در لایحه بودجه ۱۳۹۸ حدود ۲۵۷,۹۲۶ میلیارد ریال است که نسبت به اعتبار ۲۱۶,۱۴۳ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۱۹ درصد رشد داشته است.

جدول ۶. اعتبارات دستگاه‌های اجرایی حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی در لایحه

بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

رشد	جمع		عنوان	کد دستگاه
	۱۳۹۸	۱۳۹۷		
۱۸/۰۰	۳۰۶,۸۰۰	۲۶۰,۰۰۰	سازمان امور اجتماعی کشور	۱۰۵۰۳۰
۱۰/۹۹	۲,۸۰۶,۸۰۰	۲,۵۲۸,۸۰۰	ستاد مبارزه با مواد مخدر	۱۰۱۰۳۴
۱۲/۲۸	۵۴,۰۶۹,۹۵۱	۴۸,۱۵۸,۰۰۱	کمیته امداد امام خمینی (ره)	۱۲۹۶۰۰
۵۶/۶۵	۴۰,۴۲۹,۷۵۰	۲۵,۸۰۸,۳۳۰	سازمان بهزیستی کشور	۱۳۱۵۰۰
۱۷/۷۱	۱۳۹,۵۸۰,۰۰۰	۱۱۸,۵۷۹,۰۰۵	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۱۳۱۶۰۰
-۲/۸۳	۱۵,۱۹۰,۰۰۰	۱۵,۶۳۳,۰۰۰	جمعیت هلال احمر	۱۳۱۰۰۰
۶/۸۵	۵,۴۱۵,۴۲۵	۵,۰۶۸,۲۸۶	سازمان اورژانس کشور	۱۲۹۰۶۰
۱۸/۴۴	۱۲۷,۵۰۰	۱۰۷,۶۵۰	سازمان مدیریت بحران کشور	۱۰۵۸۰۰
۱۹/۳۳	۲۵۷,۹۲۶,۲۲۶	۲۱۶,۱۴۳,۰۷۲	جمع کل	

در میان دستگاه‌های یاد شده بیشترین افزایش اعتبار با حدود ۵۷ درصد مربوط به سازمان بهزیستی کشور است. افزایش اعتبار نامتعارف فوق ناشی از افزایش درآمدهای اختصاصی این دستگاه از میزان ۳۵ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ به ۱۱۰۰۰ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به منظور اجرای قانون حمایت از معلولان است که از محل درآمد حاصل از هدفمند کردن یارانه‌ها تأمین شده است^۱ (اعتبار سازمان بهزیستی بدون در نظر گرفتن درآمد اختصاصی فوق ۱۴/۰۳ درصد رشد داشته است).

از سوی دیگر در میان دستگاه‌های فوق جمعیت هلال احمر تنها دستگاهی است که با کاهش اعتباری معادل (۲/۳۸-) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با سال قبل مواجه شده است. رشد منفی اعتبارات جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران نیز ناشی از کاهش درآمد اختصاصی این نهاد از ۱۴۱۷۳ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ به ۱۲۸۲۵ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال

۱۳۹۸ است که کاهش ۹/۵ درصدی را نشان می‌دهد. این در حالی است که اعتبارات عمومی (هزینه‌های و تملک دارایی) این دستگاه حدود ۶۲ درصد در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به نسبت قانون بودجه سال ۱۳۹۷ رشد داشته است.

بررسی اعتبارات دستگاه‌های حمایتی، امدادی و آسیب‌های اجتماعی

۱. ستاد مبارزه با مواد مخدر

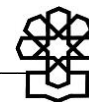
اعتبارات در نظر گرفته شده برای ستاد مبارزه با مواد مخدر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۷. اعتبارات برنامه‌های ستاد مبارزه با مواد مخدر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در

مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

رشد	جمع		عنوان	شماره برنامه
	۱۳۹۸	۱۳۹۷		
۱۰/۹۹	۲,۸۰۶,۸۰۰	۲,۵۲۸,۸۰۰	جمع کل	
۱۶/۸۸	۹۱۱,۷۰۰	۷۸۰,۰۰۰	برنامه پیشگیری از سوء مصرف مواد مخدر و روانگردان	۱۹۰۳۰۰۳۰۰۰
۱۶/۶۷	۱۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	برنامه توانمندسازی و صیانت اجتماعی	۱۹۰۳۰۱۱۰۰۰
۱۳/۸۰	۶۲۹,۰۳۶	۵۵۲,۷۵۵	برنامه کاهش عرضه مواد مخدر و روانگردان	۱۹۰۳۰۲۴۰۰۰
۴/۴۶	۱,۰۱۴,۱۹۰	۱,۰۵۷,۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معنادان	۱۹۰۴۰۰۵۰۰۰
۱۶/۴۰	۲۰,۰۷۴	۱۷,۲۴۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰
۰/۰۰	۱,۲۰۰	۱,۲۰۰	گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات در ستاد مبارزه با مواد مخدر (سرمایه‌ای)	۱۰۰۲۰۵۷۰۱۷-۱۰۵۱۷۰۳۰
۰/۰۰	۶۰۰	۶۰۰	تعمیرات ساختمان و تأمین، تجهیزات و ماشین‌آلات (سرمایه‌ای)	۱۹۰۳۰۰۳۰۰۱-۳۰۴۸۶۰۰۵

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای ستاد مبارزه با مواد مخدر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۲,۸۰۶ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۲,۵۲۸ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۱۱ درصد رشد داشته است. در میان برنامه‌های دستگاه‌های فوق برنامه پیشگیری از سوء مصرف مواد مخدر و روانگردان و توانمندسازی و صیانت اجتماعی به ترتیب با ۱۶/۸۸ و ۱۶/۶۷ درصد بیشترین رشد را داشته‌اند و در مقابل برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معنادان با ۴/۴۶ درصد رشد کمترین میزان افزایش اعتبار را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ داشته است. همان‌گونه که اشاره شد سرجمع اعتبارات این ستاد همانند سایر دستگاه‌ها افزایش اعتباری معادل ۱۱ درصد داشته است. با این حال به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات لازم، در حوزه هزینه‌کرد اعتبارات

دستگاه فوق در سنوات گذشته، ارزیابی دقیقی از میزان و نحوه برآورد اعتبارات این دستگاه، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ مقدور نیست. این در حالی است که ملاحظه روندهای افزایشی عرضه و تقاضای موادمخدر در کشور، ارزیابی عملکرد این دستگاه را بیش از پیش ضروری ساخته است.

از سوی دیگر با توجه به تکلیف قانون برنامه ششم توسعه در خصوص کاهش آسیب‌های اجتماعی به میزان ۲۵ درصد در پایان برنامه ششم توسعه و تولى ستاد مبارزه با مواد مخدر در خصوص اعتیاد به عنوان یکی از آسیب‌های پنج‌گانه مورد تأکید قانون برنامه ششم، به نظر می‌رسد با در نظرگیری اهداف کمی (سنجه عملکرد، مقدار، بهای تمام شده) این دستگاه در بودجه‌های سنواتی، نمی‌توان به اهداف قانون برنامه ششم توسعه دست یافت.

نکته: به دلیل عدم ارائه گزارش عملکرد سالانه توسط ستاد مبارزه با موادمخدر عملاً امکان ارزیابی برنامه و فعالیت‌های این دستگاه‌ها مقدور نیست.

گفتنی است در اعتبارات سازمان بیمه سلامت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ اعتباری برای «برنامه پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد معتادان به موادمخدر و روانگردان» پیشنهاد نشده است.

پیشنهاد می‌شود:

برای تحقق اهداف قانونی مبارزه با موادمخدر مبلغ ۸۶۵,۰۰۰ میلیون ریال از سرجمع اعتبارات سازمان بیمه سلامت به شماره طبقه‌بندی ۲۶۴۸۰۰ کسر و با عنوان برنامه «پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد معتادان به موادمخدر و روانگردان» به شماره طبقه‌بندی ۱۹۰۲۰۱۹۰۰۰ به ردیف ستاد مبارزه با موادمخدر به شماره طبقه‌بندی ۱۰۱۰۳۴ اضافه شود.

۲. سازمان امور اجتماعی کشور

اعتبارات در نظر گرفته شده برای برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان امور اجتماعی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول ۸. اعتبارات برنامه‌های سازمان امور اجتماعی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

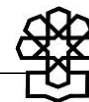
در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

شماره برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	
	جمع کل	۳۰۶،۸۰۰	۲۶۰،۰۰۰	۱۸/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه	۲۰۶،۸۰۰	۱۶۰،۰۰۰	۲۹/۲۵
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۱	ارتقا سرمایه اجتماعی	۲۱،۰۰۰	۲۰،۰۰۰	۵/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۲	ترویج سبک زندگی ایرانی و اسلامی	۲۰،۰۰۰	۲۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۳	راهبری حفظ و صیانت از حقوق شهروندان	۱۱،۰۰۰	۱۰،۰۰۰	۱۰/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۴	راهبری، ساماندهی و تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد	۱۴،۰۰۰	۱۰،۰۰۰	۴۰/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۵	رصد و ساماندهی سلامت اجتماعی جامعه	۳۰،۰۰۰	۳۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۶	ساماندهی مشارکت‌های اجتماعی زنان	۱۱،۰۰۰	۱۰،۰۰۰	۱۰/۰۰
۱۰۰۲۰۰۱۰۰۷	ساماندهی سواحل و اجرای طرح‌های دریا و شنا	۹۹،۸۰۰	۶۰،۰۰۰	۶۶/۳۳
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۰	برنامه رصد و کنترل آسیب‌های اجتماعی	۱۰۰،۰۰۰	۱۰۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۱	جلب مشارکت تشکلهای غیردولتی برای کاهش آسیب‌های اجتماعی	۱۰،۰۰۰	۱۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۲	ساماندهی آسیب‌دیدگان اجتماعی و متکدیان	۲۰،۰۰۰	۲۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۳	مدیریت و کاهش آسیب‌های اجتماعی در مناطق حاد، بحرانی و حاشیه شهرها	۲۵،۰۰۰	۲۵،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۴	کنترل و کاهش اعتیاد	۲۰،۰۰۰	۲۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۵	کنترل و کاهش طلاق	۲۰،۰۰۰	۲۰،۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۶	کنترل و کاهش مفاسد اخلاقی	۵،۰۰۰	۵،۰۰۰	۰/۰۰

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای سازمان امور اجتماعی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۳۰۶ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۲۶۰ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۱۸ درصد رشد داشته است.

در میان برنامه‌های دستگاه فوق «برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه» با اعتباری معادل ۲۰۶ میلیارد ریال ۲۹/۲ درصد افزایش اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ داشته است. در ذیل برنامه مذکور نیز بیشترین اعتبار معادل ۹۹ میلیارد ریال به امر «ساماندهی سواحل و اجرای طرح‌های دریا و شنا» اختصاص یافته است. اعتبار برنامه «رصد و کنترل آسیب‌های اجتماعی» با فعالیت‌هایی چون: جلب مشارکت تشکلهای غیردولتی برای کاهش آسیب‌های اجتماعی، ساماندهی آسیب‌دیدگان اجتماعی و متکدیان، مدیریت و کاهش آسیب‌های اجتماعی در مناطق حاد، بحرانی و حاشیه شهرها، کنترل و کاهش اعتیاد، کنترل و کاهش طلاق و کنترل و کاهش مفاسد اخلاقی، بدون افزایش با اعتباری معادل ۱۰۰ میلیارد ریال مشابه قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ منظور شده است.^۱

۱. سازمان امور اجتماعی کشور، طی مصوبه شورای عالی اداری مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۴ تشکیل شد. بر مبنای این مصوبه، سازمان علاوه بر مأموریت‌های ذاتی وزارت کشور در حوزه اجتماعی، وظایف دبیرخانه شورای اجتماعی کشور را نیز بر عهده دارد. با نگاهی به مقررات دبیرخانه شورای اجتماعی کشور ملاحظه می‌شود این دبیرخانه وظایفی از قبیل هماهنگی،

با نگاه به ردیف‌های اعتباری سازمان امور اجتماعی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ ملاحظه می‌شود که این برنامه‌ها ماهیتی اجرایی داشته و به نظر می‌رسد فعالیت‌های پیشنهاد شده ذیل برنامه‌های سازمان متفاوت از حیطه وظایف سازمانی و ساختاری این سازمان در حوزه هماهنگی، نظارت و برنامه‌ریزی است. برای مثال، فعالیت‌های عملیاتی و اجرایی از قبیل «ساماندهی مشارکت‌های اجتماعی زنان»، «اجرای طرح‌های دریا و شنا» و غیره ذیل «برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه» و همچنین فعالیت‌هایی همانند «ساماندهی آسیب‌دیدگان اجتماعی و متکدیان»، «کاهش آسیب‌های اجتماعی در مناطق حاد، بحرانی و حاشیه شهرها نظیر اعتیاد، طلاق و غیره» ذیل «برنامه رصد و کنترل آسیب‌های اجتماعی» پیشنهاد شده است.

پیشنهاد می‌شود: با عنایت به مسائل و چالش‌های موجود در حوزه مدیریت و کنترل آسیب‌های اجتماعی به ویژه ضعف هماهنگی و نظارت بر عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط در این حوزه، برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان امور اجتماعی کشور در چارچوب رسالت، اهداف و مأموریت‌های سازمانی آن در حوزه نظارت، برنامه‌ریزی و هماهنگی، اصلاح شود.

برنامه‌ریزی و نظارت بر طرح‌ها و موضوعات اجتماعی کشور و انعکاس آن به شورای اجتماعی کشور را برعهده دارد. همچنین وظایف و مأموریت‌های وزارت کشور در حوزه اجتماعی مواردی از قبیل زمینه‌سازی برای تحقق توسعه اجتماعی، بررسی و شناسایی مشکلات و ناهنجاری‌های اجتماعی، رصد و پایش مستمر و جامع وضعیت اجتماعی کشور، برنامه‌ریزی جهت توانمندسازی سازمان‌ها و نهادهای غیردولتی اجتماعی اعم از سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکل‌های خیرخواهانه، نظارت بر اجرای طرح‌های مصوب شورای اجتماعی کشور، پیگیری امور مربوط به ستاد صیانت از حریم امنیت عمومی و حقوق شهروندان و نیز ساماندهی، یکپارچه‌سازی آمار و اطلاعات حوزه‌های اجتماعی و پیگیری اجرایی طرح‌ها در چارچوب نقش و جایگاه شورای اجتماعی، هماهنگی و نظارت بر سالم‌سازی سواحل کشور، تشکیل منظم و مستمر جلسات شورای اجتماعی کشور و توجه ویژه به امور و مسائل جوانان و مسائلی از این قبیل است.

۳. سازمان بهزیستی کشور

اعتبارات در نظر گرفته شده برای سازمان بهزیستی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ۹ ارائه شده است.

جدول ۹. اعتبارات برنامه‌های سازمان بهزیستی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

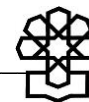
شماره برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۷	۱۳۹۸	
	جمع کل	۲۵,۸۰۸,۳۳۰	۲۹,۴۲۹,۷۵۰*	۱۴/۰۱
۱۹۰۲۰۰۵۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان بهزیستی	۱,۱۱۸,۹۴۴	۱,۳۳۰,۳۸۳	۱۸/۹۰
۱۹۰۲۰۲۲۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کارکنان شاغل در مراکز غیردولتی روزانه و شبانه‌روزی	۱۱۲,۴۰۰	۱۱۶,۸۷۴	۳/۹۸
۱۹۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات اجتماعی و فرهنگی به مددجویان تحت پوشش	۴۰۰,۷۰۰	۵۴۸,۶۰۷	۳۶/۹۱
۱۹۰۳۰۰۶۰۰۰	برنامه تأمین مسکن مددجویان تحت پوشش	۴۱۰,۰۰۰	۵۶۲,۰۰۰	۳۷/۰۷
۱۹۰۳۰۰۷۰۰۰	برنامه تأمین کمک معیشت مددجویان تحت پوشش	۴,۷۷۰,۰۰۰	۵,۱۹۲,۹۴۴	۸/۸۷
۱۹۰۳۰۱۶۰۰۰	برنامه حمایت از سالمندان	۳۲,۰۰۰	۳۳,۲۷۵	۳/۹۸
۱۹۰۳۰۱۸۰۰۰	برنامه حمایت از کودکان و نوجوانان	۳,۱۸۵,۵۰۰	۳,۶۴۷,۲۳۷	۱۴/۴۹
۱۹۰۳۰۱۹۰۰۰	برنامه حمایت از خانواده و زنان سرپرست خانوار	۱,۳۷۸,۰۰۰	۱,۶۴۷,۱۰۵	۱۹/۵۳
۱۹۰۳۰۲۸۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	۶۴۹,۴۳۶	۷۳۵,۳۲۹	۱۴/۲۳
۱۹۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه پیشگیری از معلولیت‌ها	۹۳۸,۵۰۰	۱,۰۱۱,۶۲۵	۷/۷۹
۱۹۰۳۰۳۱۰۰۰	برنامه حمایت از آسیب‌دیدگان اجتماعی	۱,۰۷۸,۰۰۰	۲,۰۲۲,۹۵۷	۱۴/۶۵
۱۹۰۳۰۳۴۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال مددجویان تحت پوشش	۱۸۴,۰۰۰	۵۶۴,۳۲۹	۲۰۶/۷۰
۱۹۰۳۰۳۷۰۰۰	درمان و نگهداری کودکان و معلولان مجهول‌الهویه		۲۲۰,۰۰۰	-
۱۹۰۳۰۳۸۰۰۰	راهبری امور مشارکت‌های مردمی و خدمات داوطلبانه		۳۷,۲۸۶	-
۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان	۱۰,۵۷۱,۸۵۰	۱۱,۲۴۳,۵۶۸	۶/۳۵
۱۹۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۲۱۵,۰۰۰	۳۴۶,۰۰۰	۶۰/۹۳
۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲,۰۰۰	۲,۲۳۱	۱۱/۵۵
۱۹۰۳۰۱۸۰۰۰	برنامه حمایت از کودکان و نوجوانان (سرمایه‌ای)	۱۷,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	-۱۱/۷۶
۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان (سرمایه‌ای)	۴۳,۰۰۰	۱۱۳,۰۰۰	۱۶۲/۷۹

* ۴۰ میلیارد ریال درآمد اختصاصی (تملک دارایی) در سرجمع محاسبه شده است.

علاوه بر اعتبارات مذکور ۷۰۰۰۰ میلیارد ریال موضوع بند «الف» تبصره «۱۴» ماده واحده (شماره ۲۰) برای کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) در سازمان بهزیستی کشور پیشنهاد شده است.

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای سازمان بهزیستی کشور در لایحه بودجه سال

۱۳۹۸ حدود ۲۹,۴۲۹ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۲۵,۸۰۸ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون

بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۱۴/۰۱ درصد رشد داشته است. در میان برنامه‌های دستگاه فوق برنامه حمایت از اشتغال مددجویان تحت پوشش (۲۰۶/۷۰ درصد)، برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان (۱۶۲/۷۹ درصد) و برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معنادار با ۶۰/۹۳ درصد رشد به ترتیب بیشترین افزایش اعتبار را در میان برنامه‌های سازمان بهزیستی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور داشته‌اند. در مقابل، برنامه حمایت از کودکان و نوجوانان (سرمایه‌ای) با رشد منفی ۱۱/۷۶- درصد، برنامه حمایت از سالمندان و برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کارکنان شاغل در مراکز غیردولتی روزانه و شبانه‌روزی با رشد ۳/۹۸ درصد کمترین میزان افزایش اعتبار را در میان برنامه‌های بهزیستی داشته‌اند.

اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان (از محل درآمدهای اختصاصی)

همان‌گونه که بیان شد اعتباری معادل ۱۱,۰۰۰ میلیارد ریال از محل هدفمندی یارانه‌ها به عنوان درآمد اختصاصی سازمان بهزیستی جهت اجرا کردن قانون حمایت از حقوق معلولان (مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور منظور شده است. ترکیب این اعتبارات در جدول ۱۰ آمده است.

جدول ۱۰. اعتبارات اجرای قانون حمایت از معلولان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ (میلیون ریال)

جمع		عنوان	شماره برنامه
۱۳۹۸	۱۳۹۷		
۱۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	جمع کل	
۸۵۰,۰۰۰	۰	حمایت از اشتغال معلولان تحت پوشش	۱۹۰۳۰۴۰۰۰۰
۳۵۰,۰۰۰	۰	پرداخت شهریه دانشجویی به معلولان	۱۹۰۳۰۴۱۰۰۰
۳,۰۰۰,۰۰۰	۰	تأمین کمک معیشت معلولان شدید و خیلی شدید	۱۹۰۳۰۴۲۰۰۰
۵,۵۰۰,۰۰۰	۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان	۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰
۱,۳۰۰,۰۰۰	۰	پوشش خدمات توانبخشی جسمی و روانی معلولان	۱۹۰۴۰۱۱۰۰۰

از مجموع اعتبار فوق، میزان ۸۵۰ میلیارد ریال برای برنامه حمایت از اشتغال معلولان تحت پوشش، ۳۵۰ میلیارد ریال برای پرداخت شهریه دانشجویی به معلولان، ۳۰۰۰ میلیارد ریال جهت تأمین کمک معیشت معلولان شدید و خیلی شدید، ۵۵۰۰ میلیارد ریال برای ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان و ۱۳۰۰ میلیارد ریال جهت پوشش خدمات توانبخشی جسمی و روانی معلولان منظور شده است. در کل، مجموع بودجه اعتبارات سازمان بهزیستی کشور با احتساب اعتبار اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان ۴۰,۴۲۹ میلیارد ریال است که در مقایسه با اعتبار مصوب ۲۵,۸۰۸ میلیارد ریالی این سازمان در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۵۶/۶ درصد افزایش اعتبار داشته است.

در خصوص اعتبارات بودجه سال ۱۳۹۸ سازمان بهزیستی نکاتی به شرح ذیل قابل طرح است: با عنایت به نقش با اهمیت تشکلهای مردم‌نهاد در عهده‌دار شدن بخش زیادی از وظایف و

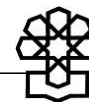
مسئولیت‌های دولت‌ها و تجربه موفق جهانی در این زمینه و همچنین تأکید قانون حمایت از معلولان در مواد (۷) و (۲۱) در خصوص حمایت از این سازمان‌ها در راستای ارائه خدمات مراقبتی و نگهداری به افراد دارای معلولیت، حمایت از این مراکز در ذیل ردیف‌های بودجه‌ای اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان (مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰) این سازمان دیده نشده است.

مطابق ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه، دولت موظف است در طول اجرای قانون برنامه علاوه بر پرداخت یارانه فعلی، هر سال حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی را متناسب با سطح محرومیت بر مبنای متوسط بیست درصد (۲۰٪) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار، در چارچوب بودجه سنواتی و از محل درآمد قانون هدفمندی یارانه‌ها با حذف خانوارهای پردرآمد و درج ردیف مستقل در جدول موضوع ماده (۳۹) این قانون، از طریق دستگاه‌های مذکور پرداخت کند. با نگاهی به لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ ملاحظه می‌شود که مستمری خانوارهای مددجویان تحت پوشش بهزیستی رقمی در حدود ۷۸ هزار تومان است که حتی در قیاس با (۲۰٪) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار یعنی مبلغ حدود ۲۲۰ هزار تومان، مبلغ بسیار کمی است.

پیشنهاد می‌شود:

- با عنایت به مواد (۷) و (۲۱) قانون حمایت از معلولان، جهت حمایت از مراکز غیردولتی (خصوصی)، تعاونی، خیریه و تشکل‌های مردم‌نهاد) در راستای اجرای مطلوب قانون فوق، ردیف اعتباری از محل «برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان» (۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰) جهت اجرای این قانون در نظر گرفته شود.

- با عنایت به شرایط تحریم و کاهش قدرت خرید مددجویان سازمان بهزیستی ضروری است در راستای اجرای ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه، از محل حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی، مبلغ ۵۳۱ میلیارد ریال به اعتبار «برنامه تأمین کمک معیشت مددجویان تحت پوشش» افزوده شود.

۴. کمیته امداد امام خمینی (ره)

اعتبارات در نظر گرفته شده برای کمیته امداد امام خمینی (ره) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ذیل ارائه شده است.

جدول ۱۱. اعتبارات برنامه‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

(میلیون ریال)

در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷

شماره برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۷	۱۳۹۸	
	جمع کل	۴۸,۱۵۸,۰۰۱	*۵۴,۰۶۹,۹۵۱	۱۲/۲۸
۱۹۰۲۰۰۶۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان تحت پوشش	۳,۱۵۵,۰۰۰	۳,۱۴۵,۰۰۰	-۰/۳۲
۱۹۰۲۰۱۲۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت مددجویان شهری	۵,۴۹۰,۰۰۰	۴,۷۶۰,۰۰۰	-۱۳/۳۰
۱۹۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات اجتماعی و فرهنگی به مددجویان تحت پوشش	۳,۴۶۹,۰۰۰	۲,۷۹۶,۰۰۰	-۱۹/۴۰
۱۹۰۳۰۰۶۰۰۰	برنامه تأمین مسکن مددجویان تحت پوشش	۳,۸۸۷,۰۰۰	۴,۴۳۲,۶۵۰	۱۴/۰۴
۱۹۰۳۰۰۷۰۰۰	برنامه تأمین کمک معیشت مددجویان تحت پوشش	۱۲,۸۲۰,۰۰۰	۱۷,۴۵۸,۶۰۰	۳۶/۱۸
۱۹۰۳۰۱۶۰۰۰	برنامه حمایت از سالمندان	۷,۰۴۰,۰۰۰	۸,۷۹۴,۰۰۰	۲۴/۹۱
۱۹۰۳۰۱۸۰۰۰	برنامه حمایت از کودکان و نوجوانان	۲,۸۰۰,۰۰۰	۳,۷۴۳,۹۵۸	۳۳/۷۱
۱۹۰۳۰۱۹۰۰۰	برنامه حمایت از خانواده و زنان سرپرست خانوار	۲,۷۷۹,۵۰۰	۲,۷۴۴,۰۴۲	-۱/۲۸
۱۹۰۳۰۳۴۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال مددجویان تحت پوشش	۵,۱۲۳,۲۸۰	۴,۶۲۱,۲۰۰	-۹/۸۰
۱۹۰۴۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به مددجویان تحت پوشش	۱,۵۷۵,۲۲۰	۱,۵۵۰,۵۰۰	-۱/۵۷
۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۰/۰۰
۱۹۰۳۰۱۹۰۰۲	تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات (سرمایه‌ای)	۱۷,۵۰۱	۲۲,۵۰۱	۲۸/۵۷

* علاوه بر اعتبارات مذکور ۷۰,۰۰۰ میلیارد ریال موضوع بند «الف» تبصره «۱۴» ماده‌واحد (شماره ۲۰) برای کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) در سازمان بهزیستی کشور پیشنهاد شده است.

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای کمیته امداد امام خمینی (ره) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۵۴,۰۶۹ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۴۸,۱۵۸ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۱۲/۲۸ درصد رشد داشته است. بیشترین رشد مربوط به برنامه‌های حمایت از کودکان و نوجوانان ۳۳/۷۱ درصد و برنامه تأمین کمک معیشت مددجویان تحت پوشش ۳۶/۱۸ درصد است و کمترین رشد مربوط به برنامه‌های ارائه خدمات اجتماعی و فرهنگی به مددجویان تحت پوشش ۱۹/۴۰- درصد و برنامه پوشش بیمه پایه سلامت مددجویان شهری ۱۳/۳۰- درصد است.

۵. بنیاد شهید و امور ایثارگران

اعتبارات برنامه در نظر گرفته شده برای بنیاد شهید و امور ایثارگران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ذیل ارائه شده است.

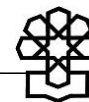
جدول ۱۲. اعتبارات برنامه‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

(میلیون ریال)

در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷

شماره برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	
	جمع کل	۱۳۹,۵۸۰,۰۰۰	۱۱۸,۵۷۹,۰۰۵	۱۷/۷۱
۱۹۰۲۰۰۲۰۰۰	برنامه پوشش بیمه سلامت ایثارگران	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۷۲۴,۶۹۰	۳۸/۰۹
۱۹۰۳۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی و ورزشی به ایثارگران	۷,۲۳۹,۰۰۰	۷,۹۳۹,۰۰۰	-۸/۸۲
۱۹۰۳۰۰۴۰۰۰	برنامه تأمین حقوق، پاداش و مستمری ایثارگران	۱۰۰,۰۸۱,۰۰۰	۸۶,۶۰۱,۳۱۵	۱۵/۵۷
۱۹۰۳۰۰۵۰۰۰	برنامه تأمین مسکن ایثارگران	۵۷۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	-۱/۷۲
۱۹۰۳۰۱۵۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال ایثارگران	۵۶۵,۰۰۰	۵۵۳,۰۰۰	۲/۱۷
۱۹۰۴۰۰۴۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمانی و توانبخشی به ایثارگران	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱,۱۵۵,۰۰۰	-۴/۷۶
۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۵,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	-۳/۸۵

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای بنیاد شهید و امور ایثارگران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ میزان ۱۳۹,۵۸۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۱۱۸,۵۷۹ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۱۷/۷۱ درصد رشد داشته است. در میان برنامه‌های دستگاه فوق برنامه پوشش بیمه سلامت ایثارگران ۳۸/۰۹ درصد و برنامه تأمین حقوق، پاداش و مستمری ایثارگران ۱۵/۵۷ درصد و کمترین رشد برنامه ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی و ورزشی به ایثارگران -۸/۸۲ درصد است.

۶. جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

اعتبارات در نظر گرفته شده برای جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ۱۳ ارائه شده است.

جدول ۱۳. اعتبارات برنامه‌های جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه سال

۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

شماره برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	
	جمع کل	۱۵,۱۹۰,۰۰۰	۱۵,۶۳۳,۰۰۰	-۲/۸۳
۱۹۰۱۰۰۱۰۰۰	برنامه آمادگی مقابله با حوادث و سوانح	۵,۲۰۸,۳۷۰	۵,۷۸۰,۵۰۰	-۹/۹۰
۱۹۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات امداد و نجات به آسیب‌دیدگان حوادث و سوانح	۴,۷۷۶,۲۴۱	۴,۶۲۵,۰۰۰	۳/۲۷
۱۹۰۱۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات حمایتی و درمانی به آسیب‌دیدگان	۳,۵۴۳,۶۳۰	۳,۶۰۳,۵۰۰	-۱/۶۶
۱۹۰۴۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائران	۳۱,۱۴۱	۳۴,۱۰۰	-۸/۶۸
۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان	۱,۵۰۱,۰۷۰	۱,۵۱۹,۵۰۰	-۱/۲۱
۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۸۴,۵۴۸	۴۰,۴۰۰	۱۰۹/۲۸
۱۹۰۱۰۰۲۰۰۱	تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات (سرمایه‌ای)	۴۵,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۵۰/۰۰

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ میزان ۱۵,۱۹۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۱۵,۶۳۳ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۲/۸۳- درصد کاهش داشته است. بیشترین رشد مربوط به برنامه پژوهش‌های کاربردی ۱۰۹/۲۸ درصد و پس از آن برنامه تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات ۵۰ درصد و کمترین رشد مربوط به برنامه آمادگی مقابله با حوادث و سوانح ۹/۹۰- درصد و برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائران ۸/۶۸- درصد است.

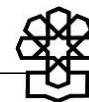
۷. سازمان اورژانس کشور

اعتبارات در نظر گرفته شده برای سازمان اورژانس کشور و اورژانس استان تهران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ۱۴ ارائه شده است.

جدول ۱۴. اعتبارات برنامه‌های سازمان اورژانس کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

شماره برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	
	جمع کل	۵,۴۱۵,۴۲۵	۵,۰۶۸,۲۸۶	۶/۸۵
۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۶۸,۴۴۸	۰	-
۱۶۰۲۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی	۱,۷۰۲,۹۶۲	۱,۳۰۶,۳۱۶	۳۰/۳۶
۱۶۰۲۰۰۸۰۰۰	برنامه درمان مصدومان اورژانس (غیرترافیکی) (سرمایه‌ای)	.	۳۵,۸۲۰	-۱۰۰/۰۰
۱۶۰۲۰۰۹۰۰۰	برنامه مدیریت بحران در حوادث غیرمترقبه (سرمایه‌ای)	۲۷۳,۷۹۲	۲۹۳,۵۸۴	-۶/۷۴
۱۲۹۰۸۴	اورژانس استان تهران	۲,۷۹۴,۶۳۳	۲,۲۳۵,۷۰۶	۲۵/۰۰
۱۶۰۲۰۰۱۱۰۸	ایجاد مراکز اورژانس و فوریت‌های پزشکی در جاده‌های کشور (سرمایه‌ای)	۶۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۵۰/۰۰
۱۶۰۲۰۰۱۱۶۷	تعمیر و تجهیز پایگاه‌های اورژانس و فوریت‌های پزشکی (سرمایه‌ای)	۴۰,۰۰۰	۲,۵۰۰	۱۵۰۰/۰۰
۱۶۰۲۰۰۱۲۷۰	تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات (سرمایه‌ای)	۳۸۵۵۹۰	۱۱۰۲۳۶۰	-۶۵/۰۲
۱۶۰۲۰۰۱۲۲۶	تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات (اورژانس استان تهران) (سرمایه‌ای)	۹۰,۰۰۰	۵۲,۰۰۰	۷۳/۰۸

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای سازمان اورژانس کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ میزان ۵,۴۱۵ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۵,۰۶۸ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۶/۸۵ درصد رشد داشته است. در ذیل همین دستگاه اعتبار پیشنهاد شده برای اورژانس استان تهران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ میزان ۲,۷۹۴ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۲,۲۳۵ میلیارد ریالی این سازمان در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۲۵ درصد رشد داشته است. در میان برنامه‌های سازمان اورژانس کشور نیز برنامه توسعه دولت الکترونیک با اعتباری معادل ۶۸ میلیارد ریال به اعتبارات برنامه‌های این سازمان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ افزوده و در مقابل اعتبار برنامه تملک دارایی این سازمان مبنی بر درمان مصدومان اورژانس (غیرترافیکی) حذف شده است.

۸. سازمان مدیریت بحران کشور

اعتبارات در نظر گرفته شده برای سازمان مدیریت بحران کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در جدول ذیل ارائه شده است.

جدول ۱۵. اعتبارات برنامه‌های سازمان مدیریت بحران کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸
در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷
(میلیون ریال)

رشد	جمع		عنوان	شماره برنامه
	۱۳۹۸	۱۳۹۷		
۱۸/۴۴	۱۲۷,۵۰۰	۱۰۷,۶۵۰	جمع کل	
۳۲/۲۲	۱۲۲,۵۰۰	۹۲,۶۵۰	برنامه راهبری حوادث غیرمترقبه	۱۰۰۲۰۳۲۰۰۰
-۶۶/۶۷	۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰۰۴۰۰۲۰۰۰

برحسب اطلاعات جدول فوق اعتبار پیشنهاد شده برای سازمان مدیریت بحران کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ میزان ۱۲۷ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۱۰۷ میلیارد ریالی این دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۱۸/۴۴ درصد رشد داشته است. در میان برنامه‌های دستگاه فوق برنامه راهبری حوادث غیرمترقبه ۳۲/۲۲ درصد رشد و در مقابل برنامه پژوهش‌های کاربردی ۶۶/۶۷- درصد کاهش اعتبار لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ داشته‌اند.

افزون بر اعتبارات دستگاه‌های اصلی بررسی شده در بالا، بخشی از برنامه‌های فصل حمایتی ذیل سایر دستگاه‌ها پیشنهاد شده است که به عنوان دستگاه فرعی در پیوست ۲ و ۳ ارائه شده است.

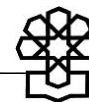
اعتبارات برنامه‌های مرتبط با حوزه آسیب‌های اجتماعی

بحث آسیب‌های اجتماعی در سال‌های اخیر تبدیل به موضوعی مهم در عرصه سیاستگذاری اجتماعی در کشور شده است. اهمیت این مسئله به اندازه‌ای است که دو ماده در قانون برنامه ششم توسعه به‌طور ویژه به آن اختصاص پیدا کرده است و متعاقب آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ نیز اعتباراتی برای این منظور پیشنهاد شده است. در این بخش از گزارش تصویری از اعتبارات در نظر گرفته شده برای آسیب‌های اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ ارائه می‌شود.

جدول ۱۶. ردیف‌های اعتباری برنامه‌های آسیب‌های اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

شماره دستگاه / برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۷	۱۳۹۸	
۱۰۵۰۳۰	سازمان امور اجتماعی کشور	۲۶۰,۰۰۰	۳۰۶,۸۰۰	۱۸/۰۰
۱۰۰۲۰۱۰۰۰	برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه	۱۶۰,۰۰۰	۲۰۶,۸۰۰	۲۹/۲۵
۱۰۰۲۰۱۸۰۰۰	برنامه رصد و کنترل آسیب‌های اجتماعی	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	-
۱۰۱۰۳۴	ستاد مبارزه با مواد مخدر	۲,۵۲۸,۸۰۰	۲,۸۰۶,۸۰۰	۱۰/۹۹
۱۹۰۳۰۳۰۰۰	برنامه پیشگیری از سوء مصرف مواد مخدر و روانگردان	۷۸۰,۰۰۰	۹۱۱,۷۰۰	۱۶/۸۸
۱۹۰۳۰۱۱۰۰۰	برنامه توانمندسازی و صیانت اجتماعی	۱۲۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۱۶/۶۷
۱۹۰۳۰۲۴۰۰۰	برنامه کاهش عرضه مواد مخدر و روانگردان	۵۵۲,۷۵۵	۶۲۹,۰۳۶	۱۳/۸۰
۱۹۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۱,۰۵۷,۰۰۰	۱,۱۰۴,۱۹۰	۴/۴۶
۱۹۰۵۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۷,۲۴۵	۲۰,۰۷۴	۱۶/۴۰
۱۰۰۲۰۵۷۰۱۷-۱۰۵۱۷۰۳۰	گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات در ستاد مبارزه با مواد مخدر	۱,۲۰۰	۱,۲۰۰	-
۱۹۰۳۰۳۰۰۱-۳۰۴۸۶۰۰۵	تعمیرات ساختمان و تأمین، تجهیزات و ماشین‌آلات	۶۰۰	۶۰۰	-
۱۳۱۵۰۰	سازمان بهزیستی کشور	۲,۶۴۴,۴۳۶	۳,۱۰۴,۲۸۶	۱۷/۳۸
۱۹۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	۶۴۹,۴۳۶	۷۳۵,۳۲۹	۱۳/۲۳
۱۹۰۳۰۳۱۰۰۰	برنامه حمایت از آسیب‌دیدگان اجتماعی	۱,۷۸۰,۰۰۰	۲,۰۲۲,۹۵۷	۱۳/۶۵
۱۹۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۲۱۵,۰۰۰	۳۴۶,۰۰۰	۶۰/۹۳
۱۵۴۰۰۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۲۷,۰۰۰	۴۶,۴۱۰	۷۱/۸۹
۱۹۰۳۰۲۷۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی جامعه کار و تولید (هزینه‌ای)	۲۷,۰۰۰	۴۶,۴۱۰	۷۱/۸۹
۱۰۶۰۰۰	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱,۸۶۰,۹۶۰	۲,۰۱۰,۰۰۰	۸/۰۱
۱۱۰۲۰۰۶۰۰۰	برنامه مبارزه با قاچاق مواد مخدر	۶۹۵,۷۵۶	۷۰۰,۰۰۰	۰/۶۱
۱۱۰۲۰۱۴۰۰۰	برنامه پیشگیری اجتماعی	۳۹۰,۲۰۴	۴۰۰,۰۰۰	۲/۵۱
۱۱۰۲۰۲۸۰۰۰	برنامه پیشگیری و مقابله با جرایم در فضای مجازی (۲)	۶۷۵,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۱۸/۵۲
۱۱۰۲۰۲۸۰۰۰	برنامه پیشگیری و مقابله با جرائم در فضای مجازی (۱)	۱۰۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۰/۰۰
۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش	۱,۰۷۲,۵۸۰	۱,۴۲۱,۲۰۰	۳۲/۵۰
۱۸۰۱۰۱۸۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	۱,۰۷۲,۵۸۰	۱,۴۲۱,۲۰۰	۳۲/۵۰
۱۱۳۵۰۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	-
۱۸۰۳۰۲۰۰۰۰	برنامه توسعه امور فرهنگی در آموزش عالی	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	-
۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۲۹۸,۳۵۸	۲۸۰,۴۱۳	-۶/۰۱
۱۷۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی جوانان (مشاوره و تولید محتوا در رابطه با ازدواج، فضای مجازی و آسیب اجتماعی)	۲۹۸,۳۵۸	۲۸۰,۴۱۳	-۶/۰۱
۱۲۹۰۰۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۴۳,۷۰۰	۱۷۰,۴۴۰	۱۸/۶۱
۱۶۰۱۱۰۱۰۰۰	برنامه مبارزه، پیشگیری و کنترل دخانیات	۱۴۳,۷۰۰	۱۷۰,۴۴۰	۱۸/۶۱
۲۶۴۸۰۰	سازمان بیمه سلامت ایران	۷۷۷,۵۰۰	-	-
۱۹۰۲۰۱۹۰۰۰	برنامه پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد معتادان به مواد مخدر و روانگردان	۷۷۷,۵۰۰	-	-
۱۱۱۳۵۹	ستاد مشترک سپاه- طرح شهید برونسی	۲۴۶,۴۲۹	۱۰,۰۰۰	-۹۵/۹۴
۱۱۰۲۰۲۶۰۰۰	برنامه ساماندهی حاشیه‌نشینی کلانشهرها	۲۴۶,۴۲۹	۱۰,۰۰۰	-۹۵/۹۴
	جدول متفرقه (۹)			
۵۵۰۰۰۰-۱۶	تهیه و اجرای طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی موضوع ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه	۴,۵۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	-
	جمع کل بودجه آسیب‌های اجتماعی	۱۳,۵۹۲,۲۶۳	۱۴,۶۶۶,۳۴۹	۷/۹

در ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه دولت مکلف شده است طبق قوانین مربوطه و مصوبات شورای اجتماعی به منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی مشتمل بر محورهای ذیل اقدام کند به گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی در انتهای برنامه به بیست و پنج درصد (۲۵٪) میزان کنونی کاهش یابد؛ در این رابطه اعتبار ردیف ۱۶-۵۵۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ جهت تهیه و اجرای طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی موضوع ماده فوق مشابه قانون بودجه سال ۱۳۹۷ مبلغ ۴۵۰۰ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است.

بودجه ستاد مبارزه با مواد مخدر، مبلغ ۲,۸۰۶ میلیارد ریال است که نسبت به اعتبار مصوب در سال ۱۳۹۷ حدود ۱۱ درصد رشد داشته است. بودجه سازمان بهزیستی کشور به عنوان بیشترین سهم اعتبار در نظر گرفته شده در حوزه آسیب‌های اجتماعی، برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، حمایت از آسیب‌دیدگان اجتماعی و ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۳,۱۰۴ میلیارد ریال است. بودجه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی جامعه کار و تولید ۴۶ میلیارد ریال است. بودجه نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر، پیشگیری اجتماعی و پیشگیری و مقابله با جرائم در فضای مجازی ۲,۰۱۰ میلیارد ریال است. بودجه وزارت آموزش و پرورش برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی جامعه دانش‌آموزی ۱,۴۲۱ میلیارد ریال است. بودجه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای برنامه توسعه امور فرهنگی در آموزش عالی با سنج آسیب‌های اجتماعی ۱,۴۲۱ میلیارد ریال است. بودجه وزارت ورزش و جوانان جهت برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی جوانان (مشاوره و تولید محتوا در رابطه با ازدواج، فضای مجازی و آسیب اجتماعی) ۲۸۰ میلیارد ریال است. بودجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای مبارزه، پیشگیری و کنترل دخانیات ۱۷۰ میلیارد ریال است اعتبار ستاد مشترک سپاه- طرح شهید برونسی در راستای ساماندهی حاشیه‌نشینی کلان‌شهرها ۱۰ میلیارد ریال است. لازم به تذکر است که ردیف و اعتبار «برنامه پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد معتادان به مواد مخدر و روانگردان» از ردیف‌های سازمان بیمه سلامت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حذف گردیده است.

در مجموع بودجه آسیب‌های اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۱۴,۶۶۶ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه ۱۴,۳۶۹ میلیارد ریالی مصوب این بخش در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ میزان ۲/۰۶ درصد افزایش اعتبار داشته است.

ردیف‌های متفرقه انتقال نیافته

دولت با توجه به ماده (۷) قانون برنامه ششم در خصوص انضباط مالی و اصلاح فرایندهای برنامه‌ریزی و

بودجه‌ریزی از لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به بعد تغییراتی را ایجاد کرده است. یکی از این تغییرات، انتقال برخی ردیف‌های متفرقه ذیل اعتبارات دستگاه است که فهرست این ردیف‌ها در جدول ۷-۲ پیش‌بینی شده است. ردیف‌های متفرقه جدول ۹ لایحه مربوط به آن دسته از ردیف‌های متفرقه‌ای است که خارج از اعتبارات اصلی دستگاه‌ها ارائه شده است. در همین رابطه، اعتبارات ردیف‌های متفرقه مرتبط با حوزه حمایتی در جدول ذیل ارائه شده است.

جدول ۱۷. برآورد اعتبارات ردیف‌های متفرقه - مستخرج از جدول شماره ۹ ماده واحد

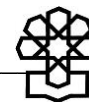
لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	۱۳۹۷	۱۳۹۸	رشد
۵۲۰۰۰۰-۶	کمک به مابه‌التفاوت سود تسهیلات رزمندگان موضوع بند «الف» ماده (۸۹) قانون برنامه ششم توسعه	۱,۵۳۶,۰۰۰	۱,۵۳۶,۰۰۰	۰/۰۰
۵۲۰۰۰۰-۷	یارانه سود تسهیلات مسکن دو معلول به بالای بهزیستی	۳۸۴,۰۰۰	۳۴۵,۶۰۰	-۱۰/۰۰
۵۵۰۰۰۰-۱۵	بنیاد شهید و امور ایثارگران - اعتبارات موضوع عدم قطع حقوق پدر و مادر شهید فوت شده که فرزندان محجور، صعب‌العلاج، معلول، مطلقه تحت تکفل و نامادری دارند	۳۶۵,۰۰۰	۳۲۸,۵۰۰	-۱۰/۰۰
۵۵۰۰۰۰-۱۶	تهیه و اجرای طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی موضوع ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه	۴,۵۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	۰/۰۰
۵۵۰۰۰۰-۲۴	اعتبارات طرح توانمندسازی زنان سرپرست خانوار - موضوع ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه	۱۵۰,۰۰۰	۱۳۵,۰۰۰	-۱۰/۰۰
	جمع کل	۶,۹۳۵,۰۰۰	۶,۸۴۵,۱۰۰	-۱/۳۰

نکته قابل تأمل در خصوص ردیف‌های متفرقه این است که به‌رغم تأکید قانون برنامه ششم توسعه بر بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و شفاف‌سازی ابعاد آن، انتظار می‌رفت که ردیف‌های متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کاهش و ذیل اعتبارات دستگاه‌های مربوطه قرار گیرد. این در حالی است که اطلاعات جدول فوق نشان می‌دهد؛ ردیف‌های متفرقه لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ فقط کاهشی (۱/۳۰) داشته است.

جمع‌بندی و پیشنهادها

بررسی صورت گرفته پیرامون ساختار و محتوای لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور و مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ و مطالعه سنوات قبل‌تر بیانگر این نکته است که به‌رغم وعده دولت مبنی بر تلاش جهت حرکت به سمت بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، همچنان شاهد ساختار بودجه‌ریزی سنتی به‌ویژه بودجه دستگاه‌های حمایتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ هستیم. این در حالی است که بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، حداقل در حوزه‌های حمایتی و امدادی، به دلیل ماهیت، اهداف برنامه‌های

و سیاست‌های حمایتی در کاهش سطح محرومیت و ارتقای قابلیت‌های اقشار نیازمند از اهمیت بسیاری برخوردار است. افزون بر این، از جمله کاستی‌های مرتبط با حوزه حمایتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، موضوع هدفمند کردن یارانه‌های نقدی است. باید دانست از جمله الزامات مهم در خصوص توزیع عادلانه منابع و رفع محرومیت، حذف اقشار پردرآمد از فهرست دریافت یارانه‌های نقدی و اختصاص آن به طبقات و اقشار نیازمند متناسب با سطح محرومیت آنهاست. این موضوع با گذشت نزدیک به یک دهه از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و هدر رفت منابع بسیار زیادی در جامعه غیرهدف، کماکان در بودجه سال ۱۳۹۸ به صورت اصولی و عملیاتی تعیین تکلیف نشده است. همچنین، با عنایت به شرایط تحریم و تبعات معیشتی آن بر اقشار و طبقات کم‌درآمد، به نظر می‌رسد بودجه نهادهای حمایتی نظیر سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) متناسب با شرایط موجود کشور تدوین و پیشنهاد نشده است؛ در همین رابطه، نکات اصلاحی ذیل قابل پیشنهاد است:

الف) در راستای کاهش هزینه‌ها در بخش حمایتی و آسیب‌های اجتماعی اصلاحات ساختاری ذیل پیشنهاد می‌شود:

۱. روال نظام‌های رفاهی تجربه شده در کشورهای پیشرفته نشان می‌دهد که این نظام‌ها با به‌کارگیری دقیق برنامه تأمین اجتماعی چند لایه اقدام به شناسایی و حمایت از گروه‌های نیازمند جامعه می‌کنند، ساختار حاکم بر این نظام‌ها به‌گونه‌ای عمل می‌کند که اقشار نیازمند طی یک دوره مشخص، از پوشش حمایتی خارج می‌شوند. این در حالی است که در ایران با گذشت حدود ۲۰ سال از طرح تأمین اجتماعی چندلایه و همچنین اجرا نشدن آن در برنامه‌های چهارم، پنجم توسعه و عدم اجرای آن طی دو سال گذشته از قانون برنامه ششم توسعه، شاهد تراکم و رسوب اقشار نیازمند در لایه حمایتی هستیم، مضاف بر آن به جهات نقص‌ها و کاستی‌های رفاهی شاهد افزایش روزافزون اقشار نیازمند و متقاضی دریافت خدمات اجتماعی هستیم. این موضوع علاوه بر صرف بودجه فراوان مانع از برنامه‌ریزی دقیق در این حوزه شده است. لذا پیشنهاد می‌شود متولی لایه حمایتی نظام تأمین اجتماعی چندلایه با برنامه‌ریزی دقیق و جامع مشخص گردد؛ دور نماها و دستاورهای آتی آن ترسیم شده و ناهماهنگی و موازی‌کاری بین دستگاه‌های حمایتی پایان یابد.

۲. در حوزه برنامه‌ها و فعالیت‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور سه برنامه «حمایت از خانواده و زنان سرپرست خانوار»، «حمایت از سالمندان» و «حمایت از کودکان و نوجوانان» به صورت مشترک ارائه می‌شود. از این‌رو در راستای کاهش هزینه‌ها و رفع موازی‌کاری و همسان‌سازی ارائه خدمات حمایتی ضروری است؛ برنامه‌های مشابه کمیته امداد و سازمان بهزیستی کشور، متناسب با حوزه تخصصی نهادهای مزبور در یک نهاد متمرکز شود؛ لذا پیشنهاد می‌شود؛ برنامه حمایت از خانواده

و زنان سرپرست خانوار از ذیل برنامه‌های سازمان بهزیستی منتزع و به ذیل برنامه فوق در کمیته امداد امام خمینی (ره) اضافه شود. از سوی دیگر با توجه به زیرساخت‌های فراهم شده برای حمایت از سالمندان و کودکان در سازمان بهزیستی دو «برنامه حمایت از سالمندان» و «حمایت از کودکان و نوجوانان» از ذیل برنامه‌های کمیته امداد جدا شده و به ذیل برنامه‌های سازمان بهزیستی منتقل شود.

۳. در حیطه وظایف و برنامه‌های سازمان امور اجتماعی کشور، با عنایت به مسائل و چالش‌های موجود در حوزه مدیریت و کنترل آسیب‌های اجتماعی به ویژه ضعف هماهنگی و نظارت بر عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط در این حوزه، پیشنهاد می‌شود؛ برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان امور اجتماعی کشور در چارچوب رسالت، اهداف و مأموریت‌های سازمانی آن در حوزه نظارت برنامه‌ریزی و هماهنگی، اصلاح گردد.

ب) در خصوص تبصره‌های ماده واحد پیشنهاد می‌شود:

– تبصره «۱۴» بند «الف» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف) در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف کردن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه کلیه درآمدهای هدفمندی یارانه‌ها مندرج در جدول ذیل به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌شود.

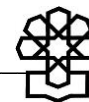
۱. دولت مکلف است از ابتدای سال ۱۳۹۸ از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و براساس پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان نسبت به حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی اقدام کند. منابع حاصله از حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی، با اولویت حذف تدریجی فقر مطلق و حمایت از بخش تولید در مناطق محروم، صرف خواهد شد.

در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معترض باشند، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه مجدد اقدام کنند.

در هر صورت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر خانواده‌های کم‌درآمد کماکان یارانه دریافت خواهند کرد و از فهرست دریافت‌کنندگان یارانه حذف نخواهند شد.

۲. تبصره «۱۴» بند «ب» جزء «۲۰» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

جزء «۲۰»- کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد. طبق ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام گردد.

۳. بند «ب» تبصره «۱۶» لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به شرح زیر اصلاح شود:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ ۵۰ هزار میلیارد ریال مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک ۳۵ هزار میلیارد ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و ۱۵ هزار میلیارد ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی پرداخت کند. در صورتی که هریک از دستگاه‌های مذکور نتواند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذر ۱۳۹۸ استفاده نمایند، سهمیه مذکور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد. کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌توانند جهت تسهیل در ارائه تسهیلات به مددجویان تحت پوشش، سازوکارها و اقدامات لازم را جهت ارائه تضامین و وثایق لازم به بانک‌ها به کار گیرند.

ج) در خصوص اعتبارات دستگاه‌های حوزه حمایت‌ها و آسیب‌های اجتماعی پیشنهاد می‌شود:

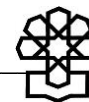
۱. در حوزه برنامه‌های ستاد مبارزه با مواد مخدر پیشنهاد می‌شود جهت تحقق اهداف قانونی مبارزه با مواد مخدر مبلغ ۸۶۵ میلیارد ریال از سرجمع اعتبارات سازمان بیمه سلامت به شماره طبقه‌بندی ۲۶۴۸۰۰ کسر و با عنوان برنامه «پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد معتادان به مواد مخدر و روانگردان» به شماره طبقه‌بندی ۱۹۰۲۰۱۹۰۰۰ به ردیف ستاد مبارزه با مواد مخدر به شماره طبقه‌بندی ۱۰۱۰۳۴ اضافه شود.

۲. سرجمع اعتبارات برنامه‌های دستگاه‌های متولی حوزه حمایت‌ها و آسیب‌های اجتماعی شامل: سازمان امور اجتماعی کشور، ستاد مبارزه با مواد مخدر، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، بنیاد شهید و امور ایثارگران، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان مدیریت بحران کشور، سازمان اورژانس کشور متوسط رشدی در حدود ۱۹ درصد داشته‌اند. با این حال، با وجود افزایش تورم و کاهش قدرت خرید مردم به ویژه اقشار و گروه‌های آسیب‌پذیر در شرایط پساتحریم، رشد اعتبارات، در جهت حمایت از اقشار محروم و آسیب‌پذیر در مقایسه با سایر گروه‌های مورد حمایت دولت در بودجه سال ۱۳۹۸ مطلوب و مناسب نبوده است؛ از این رو در بخش ارزیابی بودجه دستگاه‌های متولی حمایت اجتماعی نظیر کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور پیشنهاد گردید اعتبار برنامه‌های معیشتی متناسب با شرایط اقتصادی موجود کشور، از محل تعدیل سایر ردیف‌های کم‌ضرورت‌تر دستگاه‌های فوق و حذف یارانه سه دهک پردرآمد جامعه پیش‌بینی و تأمین شود.

۳. در خصوص اعتبارات سازمان بهزیستی کشور با عنایت به مواد (۷) و (۲۱) قانون حمایت از معلولان، جهت حمایت از مراکز غیردولتی (خصوصی، تعاونی، خیریه و تشکل‌های مردم‌نهاد) و در راستای اجرای مطلوب قانون فوق، پیشنهاد می‌شود ردیف اعتباری از محل «برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان» (۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰) جهت اجرای این قانون در نظر گرفته شود.

منابع و مأخذ

۱. قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، مصوب ۱۳۹۳.
۲. قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۵.
۳. قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور.
۴. لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور.
۵. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۷): بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور: بودجه اعتبارات دستگاه‌های حمایتی و امدادی، شماره مسلسل: ۱۵۶۶۹.

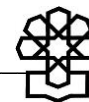
۱. تبصره‌ها

جدول ۱. تطبیق تبصره‌های حمایتی، توانبخشی و امدادی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

و قانون بودجه ۱۳۹۷

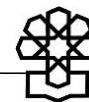
لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>تبصره «۸»</p> <p>ب) به دولت اجازه داده می‌شود برای عملیات آماده‌سازی، محوطه‌سازی، تأمین خدمات روبنایی و زیربنایی و تکمیل واحدهای مسکن مهر، طرح‌های بازآفرینی شهری و احیاء بافت‌های فرسوده و همچنین احداث واحدهای مسکن اجتماعی و حمایتی، اقدامات به شرح زیر را به عمل آورد:</p> <p>۲. وزارت راه و شهرسازی (از طریق شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن) مجاز است تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی و یا تهاتر اراضی و املاک متعلق به شرکت‌های فوق‌الذکر را به قیمت کارشناسی صرف اجرای طرح‌های فوق نماید.</p> <p>۳. در صورت درخواست مالکین اعیانی واحدهای مسکن مهر، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن مجاز به واگذاری قطعی زمین‌های اجاره‌ای نودونه (۹۹) ساله می‌باشند. منابع حاصله پس از واریز به حساب این شرکت‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور، صرف اجرای طرح‌های فوق خواهد شد.</p> <p>۴. وزارت راه و شهرسازی مجاز است زمین‌های متعلق به شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان ملی زمین و مسکن را تا سقف سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال طی قراردادهایی با بانک‌های عامل و صندوق‌های تأمین مالی در رهن آنان قرار داده و متناسب با آن تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های جامع، تفضیلی و آماده‌سازی مصوب را اخذ و صرف تکمیل این طرح‌ها نماید. از محل فروش عرصه و اعیان طرح‌های تکمیل شده با رعایت قوانین و مقررات و گردش خزانه، با بانک‌های عامل تسویه و باقی‌مانده را به اجرای طرح‌های صدرالذکر این بند اختصاص دهد.</p>	

قانون بودجه سال ۱۳۹۷	لایحه بودجه سال ۱۳۹۸
<p>تبصره «۹»</p> <p>د) مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور نسبت به اعتبارات مندرج در این قانون در قالب وام از طریق صندوق رفاه دانشجویان در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. اقساط وام‌های مذکور پس از فراغت از تحصیل و اشتغال به کار افراد، پرداخت می‌شود. دانشجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی مزبور در اولویت دریافت وام می‌باشند.</p>	<p>تبصره «۹»</p> <p>ج) مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور نسبت به اعتبارات مندرج در این قانون در قالب وام از طریق صندوق رفاه دانشجویان در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. اقساط وام‌های مذکور پس از فراغت از تحصیل و اشتغال به کار افراد، پرداخت می‌شود. دانشجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی مزبور در اولویت دریافت وام می‌باشند.</p>
<p>تبصره «۱۱»</p> <p>الف) به منظور تأمین کسری اعتبارات دیه محکومان معسر با اولویت زنان معسر و مواردی که پرداخت بیت‌المال یا دولت باشد، وزیر دادگستری مجاز است با تصویب هیئت نظارت صندوق تأمین خسارت‌های بدنی حداکثر تا سه هزار و پانصد میلیارد (۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع درآمد سالانه موضوع بندهای «ث» و «ج» ماده (۲۴) قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ را از محل اعتبارات ردیف ۲-۱۱۰۰۰۰ جدول شماره ۷ این قانون دریافت و هزینه کند. مدیرعامل صندوق معسر با اعلام وزیر دادگستری، مبلغ یادشده را به نسبت در مقاطع سه‌ماهه در اختیار وزارت دادگستری قرار دهد. وزارت دادگستری مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و اجتماعی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p>	<p>تبصره «۱۱»</p> <p>الف) به منظور تأمین کسری اعتبارات دیه محکومان معسر با اولویت زنان معسر و مواردی که پرداخت خسارت برعهده بیت‌المال یا دولت باشد، وزیر دادگستری مجاز است با تصویب هیئت نظارت صندوق تأمین خسارت‌های بدنی حداکثر تا سه هزار و پانصد میلیارد (۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع درآمد سالانه موضوع بندهای «ث» و «ج» ماده (۲۴) قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ را از محل اعتبارات ردیف ۲-۱۱۰۰۰۰ جدول شماره ۷ این قانون دریافت و هزینه کند. مدیرعامل صندوق مزبور مکلف است با اعلام وزیر دادگستری، مبلغ یادشده را به نسبت در مقاطع سه‌ماهه در اختیار وزارت دادگستری قرار دهد. وزارت دادگستری مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و اجتماعی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p>
<p>تبصره «۱۳»</p> <p>۱. در اجرای بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲): معادل</p>	<p>تبصره «۱۳» - الف)</p> <p>ب) صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مکلف است دیه زندانیان حوادث رانندگی غیرعمد را که به دلیل محدودیت سقف تعهدات شرکت‌های بیمه و صندوق مذکور در زندان به سر می‌برند و قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه زندانی شده‌اند، تأمین نماید تا پس از معرفی ستاد دیه کشور به صورت بلاعوض نسبت به آزادی آنها اقدام کند.</p>

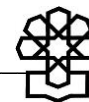
لابحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امداد هوایی نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاه‌های امداد و نجات و انبارهای اضطراری، خودروهای امداد و نجات و سایر مأموریت‌ها و تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحران‌ها در اختیار جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند. سازمان برنامه و بودجه کشور و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلفند گزارش اجرای این جزء را در مقاطع سه ماهه به کمیسیون‌های «عمران» و «شوراها و امور داخلی کشور»، «بهداشت و درمان»، «برنامه و بودجه و محاسبات» مجلس شورای اسلامی ارائه کنند.</p> <p>۲. در اجرای بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷ چهل و دو درصد (۴۲٪) از درآمد ردیف ۱۶۰۱۵۷ به جز درآمد حاصل از تعویض سندهای مالکیت (تک برگی) موضوع ردیف درآمدی ۱۴۰۱۴۱ و ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار کاداستر کشور مصوب ۱۳۹۳ به عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر ذیل ردیف ۱۳۱۰۰۰ منظور می‌گردد.</p> <p>ب) معادل دو هزار و پانصد میلیارد (۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای هزینه‌کرد الزامات مندرج در بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اختصاص می‌یابد.</p>	<p>الف) در اجرای بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مبالغ زیر اختصاص می‌یابد:</p> <p>۱. معادل پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.</p> <p>چهل درصد (۴۰٪) از اعتبارات مذکور ابتدا برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امدادی و باقی‌مانده به نسبت چهل درصد (۴۰٪) هزینه‌ای و شصت درصد (۶۰٪) تملک دارایی‌هایی سرمایه‌ای برای نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاه‌های امداد و نجات و انبارهای اضطراری، خودروهای امداد و نجات و تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند. سازمان برنامه و بودجه کشور و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلفند گزارش اجرای این جزء را در مقاطع سه ماهه به کمیسیون‌های «برنامه و بودجه و محاسبات»، «بهداشت و درمان»، «شوراها و امور داخلی کشور» و «عمران» مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.</p> <p>۲. در اجرای بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۸/۲/۸ چهل و دو درصد (۴۲٪) از درآمد ردیف‌های ۱۶۰۱۴۱ و ۱۶۰۱۵۷ به جز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ به عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر ذیل ردیف ۱۳۱۰۰۰ منظور می‌گردد.</p>
<p>تبصره «۱۴»</p> <p>الف) در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند و در</p>	<p>تبصره «۱۴»</p> <p>الف) در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده</p>

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه کلیه درآمدهای هدفمندی یارانه‌ها مندرج در جدول ذیل به حساب سازمان هدفمندی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌گردد.</p> <p>۱. استانداران سراسر کشور مجازند با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و براساس پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان نسبت به حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی اقدام نمایند.</p> <p>منابع حاصله از حذف یارانه نقدی خانوارهای پردرآمد با تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان صرف حذف تدریجی فقر مطلق و همچنین تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار استانی همان استان خواهد شد.</p> <p>در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معترض باشند، استانداران با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظفند حداکثر ظرف مدت یک ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه آنها اقدام نمایند.</p> <p>در هر صورت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر خانواده‌های کم‌درآمد کماکان یارانه دریافت خواهند کرد و از فهرست دریافت‌کنندگان یارانه حذف نخواهند شد.</p> <p>بند «۲۰» - کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد و بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست.</p>	<p>(۳۹) قانون برنامه ششم توسعه کلیه درآمدهای هدفمندی یارانه‌ها مندرج در جدول ذیل به حساب سازمان هدفمندی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌گردد.</p> <p>دولت موظف است نسبت به حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی به صورت تدریجی اقدام نماید.</p> <p>در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معترض باشند، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه آنها اقدام نماید.</p> <p>در هر صورت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، خانوارهای ساکن روستاها، عشایر و سایر خانواده‌های کم‌درآمد کماکان یارانه دریافت خواهند کرد و از فهرست دریافت‌کنندگان یارانه حذف نخواهند شد.</p> <p>مبلغ دو هزار و سیصد میلیارد (۲,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از جزء «۲» (مصارف هدفمندی) جهت بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور اختصاص می‌یابد.</p> <p>اجازه داده می‌شود مبلغ یک‌صد و ده هزار میلیارد (۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سقف منابع دریافتی حاصل از فروش فرآورده‌های نفتی موضوع ردیف (۱) جدول فوق اضافه شده و در موارد زیر به مصرف برسد:</p> <p>۱. افزایش سهم سلامت موضوع ردیف (۳) مصارف هدفمندی به چهل و چهار هزار میلیارد (۴۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>۲. اختصاص مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در ردیف جدید به موضوع تولید و اشتغال</p> <p>۳. اجرای قانون حمایت از معلولان توسط سازمان بهزیستی کشور دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>۴. کمک به حق بیمه قالیبافان پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>۵. باقی‌مانده مبلغ مذکور جهت پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها موضوع ردیف (۱) مصارف هدفمندی یارانه‌ها به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف ده درصد (۱۰٪) مجوز بند «ط» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، نسبت به جابه‌جایی از هر ردیف منابع و</p>

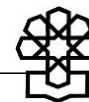
لابحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
	<p>مصارف این جدول جهت پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها اقدام نماید.</p> <p>ب) آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر دوماه پس از ابلاغ این قانون با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.</p> <p>مصارف هدفمندی:</p> <p>بند «۲»- کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد. طبق ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام گردد.</p>
<p>تبصره «۱۷»</p> <p>الف) به منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع، در سال ۱۳۹۸ ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس آزمون وسع به صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، از طریق نظام ارجاع، پزشک خانواده و در مراکز دانشگاهی خواهد بود. بهره‌مندی از سطح خدمات بالاتر اعم از خدمات ارائه شده در مراکز غیردولتی و بیشتر از بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده فوق‌الذکر، مستلزم مشارکت مالی بیمه‌شدگان در پرداخت حق سرانه بیمه خواهد بود. هزینه مربوط از محل ردیف ۱۲۹۲۰۳ تأمین می‌شود.</p> <p>ب) بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است از محل اعتبارات موضوع ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره ۷ این قانون به جانبازان و آزادگان غیرحالت اشتغال معسر فاقد درآمد که براساس قوانین نیروهای مسلح مشمول دریافت حقوق وظیفه نمی‌باشند، تا زمانی که فاقد شغل و درآمد باشند، ماهانه کمک معیشت معادل حداقل حقوق کارکنان دولت پرداخت کند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و بنیاد شهید و امور ایثارگران تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>ج) در راستای اجرایی نمودن بند «چ» ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه، موضوع استقرار پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور و مدیریت مصارف، کلیه شرکتها و صندوق‌های بیمه پایه و تکمیلی درمان، دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند نسبت به ارسال</p>	<p>تبصره «۱۷»</p> <p>الف) به منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع، در سال ۱۳۹۷ ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس آزمون وسع به صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، از طریق نظام ارجاع، پزشک خانواده و در مراکز دانشگاهی خواهد بود. بهره‌مندی از سطح خدمات بالاتر اعم از خدمات ارائه شده در مراکز غیردولتی و بیشتر از بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده فوق‌الذکر، مستلزم مشارکت مالی بیمه‌شدگان در پرداخت حق سرانه بیمه خواهد بود.</p> <p>هزینه مربوط از محل ردیف ۱۰-۱۲۹۰۰۰ تأمین می‌شود.</p> <p>ج) بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است از محل اعتبارات موضوع ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره ۷ این قانون به جانبازان و آزادگان غیرحالت اشتغال معسر فاقد درآمد که براساس قوانین نیروهای مسلح مشمول دریافت حقوق وظیفه نمی‌باشند، تا زمانی که فاقد شغل و درآمد باشند، ماهانه کمک معیشت معادل حداقل حقوق کارکنان دولت پرداخت کند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و بنیاد شهید و امور ایثارگران تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>د) در راستای اجرایی نمودن بند «چ» ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه موضوع استقرار پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور و مدیریت مصارف، کلیه شرکتها و صندوق‌های بیمه پایه و تکمیلی درمان، دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند نسبت به ارسال</p>

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند نسبت به ارسال برخط اطلاعات بیمه‌شدگان خود و به روزآوری پایگاه مذکور به صورت رایگان و مستمر اقدام و نسبت به بهره‌برداری از پایگاه مذکور از طریق جایگزینی ابزارهای الکترونیکی به‌جای دفترچه، جهت ارائه کلیه خدمات بیمه‌ای و درمانی به بیمه‌شدگان تحت پوشش خود استفاده نمایند.</p> <p>کلیه مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیردولتی و خصوصی مکلفند خدمات خود را از طریق استحقاق‌سنجی از پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان و براساس ضوابط اعلام شده توسط سازمان بیمه سلامت ایران، ارائه نمایند. همچنین سازمان بیمه سلامت ایران مکلف به حذف پوشش بیمه‌ای خود با سایر سازمان‌های بیمه‌ای است. شیوه‌نامه همپوشانی این حکم توسط سازمان بیمه سلامت ایران تدوین و ابلاغ می‌گردد.</p> <p>هـ) در راستای اجرای ماده (۶۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف به تأمین تسهیلات لازم برای هدف قانون مبنی بر تأمین مسکن یک‌صدهزار نفر بوده و یارانه تسهیلات از منابع موجود در این قانون از ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره ۷ تأمین می‌گردد.</p> <p>ایثارگرانی که در سنوات گذشته از تسهیلات ارزان قیمت تا سقف دویست میلیون (۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال بهره‌مند شده و تا پایان سال ۱۳۹۵ تسویه نموده‌اند، به شرط خرید یا ساخت مسکن جدید از تسهیلات مسکن ارزان قیمت ایثارگری قانون بودجه سال ۱۳۹۸ بهره‌مند شوند.</p>	<p>برخط اطلاعات بیمه‌شدگان خود و به روزآوری پایگاه مذکور به صورت رایگان حداکثر تا پایان شش‌ماهه اول سال ۱۳۹۷ اقدام و نسبت به بهره‌برداری از پایگاه مذکور از طریق جایگزینی ابزارهای الکترونیکی به‌جای دفترچه، جهت ارائه کلیه خدمات بیمه‌ای و درمانی به بیمه‌شدگان تحت پوشش خود استفاده نمایند.</p> <p>کلیه مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیردولتی و خصوصی مکلفند خدمات خود را از طریق استحقاق‌سنجی از پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان و براساس ضوابط اعلام شده توسط سازمان بیمه سلامت ایران، ارائه نمایند. همچنین سازمان بیمه سلامت ایران مکلف به حذف پوشش بیمه‌ای خود با سایر سازمان‌های بیمه‌ای است. شیوه‌نامه همپوشانی این حکم توسط سازمان بیمه سلامت ایران تدوین و ابلاغ می‌گردد.</p> <p>هـ) در راستای اجرای ماده (۶۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف به تأمین تسهیلات لازم برای هدف قانون مبنی بر تأمین مسکن یک‌صدهزار نفر بوده و یارانه تسهیلات از منابع موجود در این قانون از ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره ۷ تأمین می‌گردد.</p> <p>ایثارگرانی که در سنوات گذشته از تسهیلات ارزان قیمت تا سقف دویست میلیون (۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال بهره‌مند شده و تا پایان سال ۱۳۹۵ تسویه نموده‌اند، می‌توانند به شرط خرید یا ساخت مسکن جدید از تسهیلات مسکن ارزان قیمت ایثارگری قانون بودجه سال ۱۳۹۷ بهره‌مند شوند.</p> <p>و) دولت مکلف است درآمد حاصل از اجرای ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مندرج در ردیف ۱۱۰۵۱۳ جدول شماره (۵) این قانون را از طریق ردیف‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به صورت صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص داده و پرداخت نماید.</p> <p>ح) بنیاد شهید و امور ایثارگران می‌تواند چهارهزار و پانصد فقره وام مسکن از محل سهمیه سال ۱۳۹۷ را مجدداً برای ایثارگرانی که در سنوات قبل از این تسهیلات استفاده نموده‌اند و در حال حاضر در زمینه مسکن دارای مشکلات اساسی و حاد بوده و فاقد مسکن باشند، تخصیص دهد و بدون رعایت سایر ضوابط برای ساخت یا خرید مسکن معرفی نماید.</p>

لابحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
	<p>ط) تبصره «۳» ماده واحده قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ به شرح زیر اصلاح می‌شود:</p> <p>بعد از عبارت «مطلقه شده و» عبارت «یا همسر ایشان فوت نموده باشد» اضافه و بعد از عبارت «از همان تاریخ طلاق» عبارت «و یا فوت همسر به شرط نداشتن حقوق و مستمری» اضافه می‌گردد.</p> <p>ی) والدین شهدای شاغل در دستگاه‌های اجرایی مندرج در ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، از کلیه امتیازات قانونی همسر شهید برخوردارند. اعتبار ذی‌ربط تا سقف پانصد میلیارد (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل اعتبارات ردیف ۱۳۱۶۰۰ مربوط به بنیاد شهید و امور ایثارگران تأمین خواهد شد.</p> <p>ک) بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است علاوه بر افزایش سنواتی، مستمری کلیه والدین معظم شهدای فاقد حکم حقوقی (شهید) را به میزان تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) افزایش دهد. اعتبارات این حکم از محل ردیف ۱۳۱۶۰۰ مربوط به بنیاد شهید و امور ایثارگران تا سقف پانصد میلیارد (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تأمین می‌گردد.</p>
<p>تبصره «۱۸»</p> <p>الف) ۳- تسهیلات بانکی مربوط به برنامه اشتغال مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی (موضوع بند «ب» تبصره «۱۶» این قانون) براساس برنامه‌های پیشنهادی دستگاه‌های ذی‌ربط می‌تواند با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه گردد.</p> <p>د) دولت مجاز است از طریق سازمان‌های توسعه‌ای به منظور ایجاد اشتغال و رونق تولید و در راستای توسعه سرمایه‌گذاری در عرصه‌های مختلف اقتصادی و زیربنایی و در اجرای مواد قانون برنامه ششم توسعه با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی نسبت به اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری، زیرساختی و نوسازی صنایع با در نظر گرفتن مزیت‌های منطقه‌ای و آمایش سرزمین با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته و محروم با به‌کارگیری ابزارهای متنوع تأمین منابع مالی (منابع داخلی سازمان‌های توسعه‌ای، وجوه حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای تسهیلات بانکی و تأمین مالی خارجی</p>	<p>تبصره «۱۸»</p> <p>الف) با هدف اجرای برنامه اشتغال گسترده و مولد با تأکید بر اشتغال جوانان، دانش‌آموختگان دانشگاهی، زنان و اشتغال حمایتی، به دولت اجازه داده می‌شود علاوه بر اعتبار ردیف ۵۴-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره ۹ این قانون، بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این قانون از طریق ردیف ۵۵۰۰۰۰ در قالب کمک‌های فنی و اعتباری، یارانه سود تسهیلات و کمک‌های بلاعوض با ترکیب منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و همچنین تسهیلات بانکی برای حمایت از طرح‌های تولیدی اشتغال‌زا با اولویت بازسازی و نوسازی صنایع، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های کشاورزی، صنعتی و معدنی نیمه‌تمام بخش خصوصی با پیشرفت فیزیکی بالای شصت درصد (۶۰٪)، اجرای طرح (پروژه)‌های صنایع کوچک و حمایت از خوشه‌های صنعتی، بافت‌های فرسوده و طرح‌های حمل‌ونقل عمومی و ریلی، کارورزی جوانان و طرح‌های اشتغال‌زایی مناطق مرزی نظیر کولبران، گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی هزینه نماید.</p>

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸	قانون بودجه سال ۱۳۹۷
<p>(فاینانس) موضوع بند «الف» تبصره «۳» این قانون) اقدام نماید.</p>	<p>اعتبارات موضوع این بند براساس شاخص‌هایی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد در اختیار استان قرار می‌گیرد.</p> <p>اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی کسر شده موضوع این بند باید در همان استان یا شهرستان هزینه گردد به نحوی که اعتبارات در نظر گرفته شده آنها کاهش پیدا نکند.</p> <p>عبارت «یک درصد (۱٪)» مندرج در تبصره «۲» ماده (۵۲) قانون مذکور به عبارت «یک واحد درصد» اصلاح می‌شود.</p> <p>۱. به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود از طریق بانک‌های عامل، معادل منابع موضوع بند «الف» و این جزء به طرح‌های توسعه تولید و اشتغال موضوع این حکم، تسهیلات اعطا نماید.</p> <p>۲. سازوکارهای اجرایی و نظارتی این بند مطابق آیین‌نامه اجرایی با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، کشور و جهاد کشاورزی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>د) دولت مکلف است از طریق سازمان‌های توسعه‌ای به منظور ایجاد اشتغال و رونق تولید و در راستای توسعه سرمایه‌گذاری در عرصه‌های مختلف اقتصادی و زیربنایی و در اجرای مواد قانون برنامه ششم توسعه با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی نسبت به اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری، زیرساختی و نوسازی صنایع با در نظر گرفتن مزیت‌های منطقه‌ای و آمایش سرزمین با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته و محروم با به کارگیری ابزارهای متنوع تأمین منابع مالی (منابع داخلی سازمان‌های توسعه‌ای، وجوه حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای تسهیلات بانکی و تأمین مالی خارجی (فاینانس) موضوع بند «الف» تبصره «۳» این قانون) اقدام نماید.</p>

پیوست ۲ - اعتبارات برنامه‌های فصل حمایتی در دستگاه‌های فرعی

افزون بر اعتبارات دستگاه‌های اصلی بررسی شده در بالا، بخشی از برنامه‌های فصل حمایتی ذیل سایر دستگاه‌ها پیشنهاد شده است که به عنوان دستگاه فرعی در جدول ذیل ارائه گردیده است.

جدول ۲. اعتبارات فصل حمایتی در دستگاه‌های فرعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

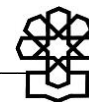
(میلیون ریال)

در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷

شماره دستگاه و برنامه	عنوان	جمع		رشد
		۱۳۹۷	۱۳۹۸	
۱۰۲۱۰۷	وزارت اطلاعات صندوق بازنشستگی			
۱۹۰۳۰۲۶۰۰۰	برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران کشوری (هزینه‌ای)	۵,۵۸۶,۳۰۶	۶,۷۰۳,۵۶۷	۲۰/۰۰
۱۰۸۰۱۵	وزارت دادگستری - حمایت از محکومین معسر، خسارت‌دیدگان ناشی از قصور قاضی و بزه‌دیدگان			
۱۹۰۳۰۲۱۰۰۰	برنامه حمایت‌های اجتماعی (هزینه‌ای)	۴۵۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	۰/۰۰
۱۰۸۲۰۲	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور - کمک به اشتغال زندانیان آزاد شده			
۱۹۰۳۰۳۳۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال اقشار خاص (هزینه‌ای)	۲۴۵,۷۵۰	۲۲۸,۸۸۰	-۶/۸۶
۱۱۱۱۰۰	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح			
۱۹۰۳۰۲۱۰۰۰	برنامه‌های حمایتی (هزینه‌ای)	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰/۰۰
۱۹۰۳۰۳۹۰۰۰	برنامه اجرای سند راهبردی حمایت از رزمندگان (هزینه‌ای)	۰	۱۰۰,۰۰۰	۰/۰۰
۱۱۱۱۲۰	سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح			
۱۹۰۳۰۲۵۰۰۰	برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران لشکری (هزینه‌ای)	۱۴۴,۶۰۰,۰۰۰	۱۹۱,۰۰۰,۰۰۰	۳۲/۰۹
۱۹۰۳۰۰۷۰۰۰	برنامه تأمین کمک معیشت مددجویان تحت پوشش (هزینه‌ای)	۷,۹۱۴,۰۰۰	۹,۲۰۰,۰۰۰	۱۶/۲۵
۱۱۳۶۶۱	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - پاداش پایان خدمت بازنشستگان			
۱۹۰۳۰۲۳۰۰۰	برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت (هزینه‌ای)	۷۵۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	-۸۱/۳۳
۱۱۴۰۸۴	مرکز خدمات حوزه‌های علمیه			
۱۹۰۳۰۲۲۰۰۰	برنامه حمایت‌های فرهنگی و معیشتی از طلاب و روحانیت (هزینه‌ای)	۶,۰۰۰,۰۰۰	۶,۹۶۱,۰۰۰	۱۶/۰۲
۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش			
۱۹۰۳۰۱۷۰۰۰	برنامه حمایت از فرهنگیان (هزینه‌ای)	۶۳۰,۰۰۰	۳۴۴,۶۰۰	-۴۵/۳۰
۱۰۴۰۰۱	صندوق بازنشستگی کشوری			
۱۹۰۳۰۲۶۰۰۰	برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران کشوری (هزینه‌ای)	۲۶۰,۳۴۰,۰۰۰	۳۵۸,۳۶۰,۰۰۰	۳۷/۶۵
۱۵۴۰۰۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی			
۱۹۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار (هزینه‌ای)	۱۷,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	-۵/۸۸
۱۹۰۳۰۰۸۰۰۰	برنامه توسعه خدمات رفاه اجتماعی (هزینه‌ای)	۸۱۲,۰۰۰	۴۹۶,۵۶۰	-۳۸/۸۵
۱۹۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار (هزینه‌ای)	۳۱۸,۵۰۰	۳۳۳,۱۹۰	۴/۶۱
۱۹۰۳۰۲۷۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی جامعه کار و تولید	۲۷,۰۰۰	۴۶,۴۱۰	۷۱/۸۹

رشد	جمع		عنوان	شماره دستگاه و برنامه
	۱۳۹۸	۱۳۹۷		
			(هزینه‌ای)	
-۸۰/۸۷	۵,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	برنامه کنترل و کاهش معلولیت‌های ناشی از حوادث کار (هزینه‌ای)	۱۹۰۳۰۳۲۰۰۰
۹۴/۱۵	۳۶۵,۰۰۱	۱۸۸,۰۰۱	برنامه توسعه خدمات فرهنگی و اجتماعی نیروی کار (سرمایه‌ای)	۱۹۰۳۰۰۹۰۰۰
سازمان بیمه سلامت ایران				۲۶۴۸۰۰
-۲۷/۴۸	۴,۴۸۱,۱۱۴	۶,۱۷۹,۲۵۰	برنامه حمایت از بیماران خاص (هموفیلی، تالاسمی، دیالیزی، سرطانی، ام‌اس) (هزینه‌ای)	۱۹۰۳۰۳۵۰۰۰
-۵۴/۸۳	۳,۰۸۳,۴۰۴	۶,۸۲۶,۵۵۹	برنامه پوشش بیمه سلامت ایثارگران	۱۹۰۲۰۰۲۰۰۰
-۶۲/۱۶	۱,۵۱۰,۶۶۱	۳,۹۹۲,۴۹۵	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت مددجویان بهزیستی	۱۹۰۲۰۱۳۰۰۰
-	-	۷۷۷,۵۰۰	برنامه پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد معتادان به موادمخدر و روانگردان	۱۹۰۲۰۱۹۰۰۰
۳۰/۹۸	۵۸۳,۹۲۵,۳۸۷	۴۴۵,۷۸۰,۳۶۱	جمع کل اعتبارات با ماهیت حمایتی و امدادی در سایر دستگاه‌ها	

مجموع اعتبارات دستگاه‌های فرعی از فصل حمایتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۵۸۳,۹۲۵ میلیارد ریال پیشنهاد شده است که در مقایسه با اعتبار ۴۴۵,۰۰۲ میلیارد ریالی مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۳۰ درصد رشد داشته است. بیشترین اعتبار از مجموع اعتبارات فوق به ترتیب با اعتبار ۳۵۸,۳۶۰ میلیارد ریال به «برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران کشوری» و «برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران لشگری» با اعتبار معادل ۱۹۱,۰۰۰ میلیارد ریال پیشنهاد شده است.

پیوست ۳ - اعتبارات موضوعات مرتبط با آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی خارج از فصول حمایتی و توانبخشی

در کنار دستگاه‌های فوق که اعتبار برنامه‌های آنها از فصول حمایتی، توانبخشی و امدادی تأمین می‌شود، دستگاه‌های دیگری نیز وجود دارند که مجری برنامه‌هایی با ماهیت آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی هستند. به عبارت دیگر، تعدادی از دستگاه‌های اجرایی کشور در کنار برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمانی خود، برنامه‌های حمایتی و مقابله با آسیب‌های اجتماعی را نیز دنبال می‌کنند که در جدول ذیل به آنها اشاره شده است.

جدول ۳. اعتبارات سایر دستگاه‌های اجرایی با موضوع حمایت و آسیب اجتماعی خارج از فصول مرتبط در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

رشد	جمع		عنوان	کد دستگاه
	۱۳۹۸	۱۳۹۷		
نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران				
				۱۰۶۰۰۰
۰/۶۱	۷۰۰,۰۰۰	۶۹۵,۷۵۶	برنامه مبارزه با قاچاق موادمخدر	۱۱۰۲۰۰۶۰۰۰
۲/۵۱	۴۰۰,۰۰۰	۳۹۰,۲۰۴	برنامه پیشگیری اجتماعی	۱۱۰۲۰۱۴۰۰۰
۱۸/۵۲	۸۰۰,۰۰۰	۶۷۵,۰۰۰	برنامه پیشگیری و مقابله با جرایم در فضای مجازی (۲)	۱۱۰۲۰۲۸۰۰۰
۱۰/۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	برنامه پیشگیری و مقابله با جرایم در فضای مجازی (۱)	۱۱۰۲۰۲۸۰۰۰
۸/۰۱	۲,۰۱۰,۰۰۰	۱,۸۶۰,۹۶۰	جمع کل	
وزارت آموزش و پرورش				
				۱۲۷۵۰۰
.	۵,۳۰۰,۰۰۰	۵,۳۰۰,۰۰۰	وزارت آموزش و پرورش - طرح جامع حمایت و ارتقای پوشش تحصیلی مناطق محروم	۱۲۷۵۱۱
۳۲/۵۰	۱,۴۲۱,۲۰۰	۱,۰۷۲,۵۸۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	۱۸۰۱۰۱۸۰۰۰
۱۴۰/۰۵	۲,۹۳۶,۰۰۰	۱,۲۲۳,۰۶۷	وزارت آموزش و پرورش - کیفیت بخشی به فعالیت‌های آموزشی و پرورشی و توسعه عدالت آموزشی (بازماندگان از تحصیل مناطق محروم)	۱۲۷۵۹۴
۲۷/۱۴	۹,۶۵۷,۲۰۰	۷,۵۹۵,۶۴۷	جمع کل	
وزارت ورزش و جوانان				
				۱۲۸۵۰۰
-۶/۰۱	۲۸۰,۴۱۳	۲۹۸,۳۵۸	برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی جوانان (مشاوره و تولید محتوا در رابطه با ازدواج، فضای مجازی و آسیب اجتماعی)	۱۷۰۳۰۲۹۰۰۰
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی				
				۱۲۹۰۰۰
۱۸/۶۱	۱۷۰,۴۴۰	۱۴۳,۷۰۰	برنامه مبارزه، پیشگیری و کنترل دخانیات	۱۶۰۱۱۰۱۰۰۰
۰/۰۰	۳۲۱,۲۷۲	۳۲۱,۲۷۲	کمک به درمان بیماران روانی	۱۶۰۲۰۰۱۰۳۵
۰/۰۰	۳۱۳,۱۷۰	۳۱۳,۱۷۰	کمک به درمان بیماران نیازمند	۱۶۰۲۰۰۱۰۳۸
۳/۴۴	۸۰۴,۸۸۲	۷۷۸,۱۴۲	جمع کل	

برحسب اطلاعات جدول فوق مجموع اعتبارات برنامه‌های نیروی انتظامی در مقابله با آسیب‌های اجتماعی (شامل: مبارزه با قاچاق موادمخدر، پیشگیری اجتماعی و پیشگیری و مقابله با جرایم در فضای مجازی) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ میزان ۲,۰۱۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با اعتبار ۱,۸۶۰ میلیارد ریال مصوب در قانون بودجه ۱۳۹۷، حدود ۸ درصد رشد داشته است. مجموع اعتبارات آموزش و پرورش در زمینه مقابله با آسیب‌های اجتماعی جامعه دانش‌آموزی و حمایت از دانش‌آموزان مناطق محروم در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۹,۶۵۷ میلیارد ریال است که در مقایسه با اعتبار ۷,۵۹۵ میلیارد ریال مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۲۷ درصد رشد داشته است. اعتبار برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی جوانان (مشاوره و تولید محتوا در رابطه با ازدواج، فضای مجازی و آسیب اجتماعی) وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۲۸۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با اعتبار ۲۹۸ میلیارد ریال مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ حدود ۶ درصد کاهش داشته است. مجموع اعتبارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمینه مبارزه، پیشگیری و کنترل دخانیات و کمک به درمان بیماران روانی و نیازمند در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۸۰۴ میلیارد ریال است که در مقایسه با ۷۷۸ میلیارد ریال اعتبار مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۷، معادل ۳/۴۴ درصد رشد داشته است.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۶۲۷۶

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور ۵۳. بودجه اعتبارات دستگاه‌های حمایتی، امدادی و آسیب‌های اجتماعی

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی)

تهیه و تدوین‌کنندگان: سامان یوسفوند، محسن کرمانی نصرآبادی، علی خلیلی

ناظران علمی: کرم‌اله دانش‌فرد، محمدرضا مالکی

متقاضیان: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات، کمیسیون اجتماعی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

۱. مسائل اجتماعی

۲. آسیب‌های اجتماعی

۳. حمایت‌های اجتماعی

۴. ایثارگران

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۱۰/۲۶